Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 11 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1884 (Ն. Տ.) 23 ՅՈՒՆՈՒԱՐ

25 ՌԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1301

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

40 փարա 40 փարա

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ. երկու անգամի համար 2 ղուրուշ. աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կ'ըլլայ։

Օրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ իցէ գրուածներ պէտք է ուղղել՝

«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ Ղալաթիա, Իզմիրլի օղլու խան, թ. 19.

Իսկ գաւառներէն հետեւեալ հասցէին՝

درعلیه‌ده غلطه‌ده ازمیرلی اوغلی خانده ۱۹ نمروده

{ اره‌ولك } غزته‌سی اداره‌سنه

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]	Տարեկան	[illegible]	200
« «	[illegible]	« «	100
[illegible]	[illegible]	« «	50
« «	[illegible]	« «	20
« «	Հատով	« «	1
Գաւառաց համար	Տարեկան	« «	240
« «	Վեցամսեայ	« «	120
« «	Եռամսեայ	« «	60
Օտար երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք	56
« «	Վեցամսեայ	«	28

Դուրս ղրկուած լրագրաց համբու ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Քաղուածք Եւրոպական վերջին լրագրերէն։)

ԱՆԳԼԻԱ

Գ. Կլատսթոն շրջաբերական մը ղրկեց Ազատական կուսակցութեան բոլոր անդամոց, հրաւիրելով զանոնք որ անպատճառ ներկայ գտնուին Երեսփոխանաց ժողովոյ նստաշրջանին սկիզբն, որ Փետր. 5ին պիտի բացուի քա Լատինայ, նկատելով թէ նախարարութիւնք մտադիր է հանրային բարձրագոյն կարեւորութիւն ունեցող օրինաց ծրագրեր ներկայել անյապաղ Երեսփոխանաց ժողովոյն։

Թայմզ կը ծանուցանէ թէ դժուարութիւն մը ծագած է Օսմանեան պարտուց արժէթուղթերուն փոխման (conversion) խնդրոյն մէջ, և Գ. Կայառ Լոնտոն կ'երթայ համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար։

Նոր տարւոյ Յունվ. 1էն սկսեալ, Անգլիոյ հիւպատոսական իրաւասութիւնք դադրած է Թունուզի Պէյութեան ամէն կողմը։ Թունուզաբնակ բոլոր Անգլիացի հպատակք նոյն թուականէն սկսած են ներկայանալ նորահաստատ Ֆրանսական դատարաններուն թէ՛ քաղաքային և թէ՛ եղեռնական դատերու համար, և Թունուզի Անգլիական հիւպատոսարանին դատարանք ջնջուած է։ Թունուզաբնակ Անգլիացւոց թիւն է 11,000, և առաջին հիւպատոսական դատարանն հոն հաստատուած էր 1662ին։ Ֆրանսական կառավարութիւնք Վճռաքննիչ Ատեան մ'ալ պիտի հաստատէ ի Թունուզ, և այսպէս պատասխանատու եղած է վասն բարւոք մատակարարման արդարութեան Թունուզի Պէյութեան մէջ։

ԵԳԻՊՏՈՍ

Եգիպտական կառավարութիւնք պատերազմական նախարար Ապտ-էլ-Գատէր փաշան Խարդում ղրկելու դիտաւորութիւնք թողած է։

Գահր-էլ-Ղազալէն եկած լրոյ նայելով, Մէհտիին մարդիկն հոն ապստամբութիւն կը գրգռեն։ Կառավարիչն, որոյ տրամադրութեան ներքեւ 680 կանոնաւոր և 350 անկանոն զօրքեր միայն կան, օգնութիւն կը խնդրէ։ Կառավարիչը կառավարական մթերանոցաց մէջ ունի 2,500 կենդինար վառօդ և 300 կենդինար խէժ, 77,000 անգլ. ոսկւոյ արժէքով, զոր ապահովապէս Գահիրէ ղրկելու միջոց չունի։

Խարդումի Աւստրիական հիւպատոսն էլ-Օպէյտի քաթոլիկ Միսիոնէրներու մեծաւորէն նամակ մը ստացած է ծանուցանող թէ Հիքս փաշայի բանակէն ողջ մնացած միակ անձն է Բրուսիացի ենթասպայ մը Կիւստավ-Աստոֆ-Քլօձ անուն, որ Հիքս փաշայի հրամանաց ներքեւ կը գործէր. բայց Եգիպտական բանակին ջարդէն երեք օր առաջ, թողած էր բանակն և Մէհտիին կողմն անցած, որ եւ բանակին մէջ հրամանատարութիւն մը տուած էր նմա։ Բրուսիացի սպայն՝ իբրեւ հրամանատար ապստամբաց՝ կռուած է ի Քաշկադ ընդդէմ Եգիպտացւոց, և անոնց ջնջման նպաստած է։

Գահիրէ բնակող դիւանագիտական գործակատարք ոմանք Կ. Պոլիսէն հեռագրեր ստացած են, Բ. Դրան և Եգիպտոսի միջեւ յարաբերութեանց փոփոխում մը ծանուցանող։ Բ. Դուռն այժմ աւելի բարեացակամ տրամադրութիւն մը կը ցուցնէ եղեր Խտիվին նկատմամբ։

Զէպէհր փաշայի հրամանաց ներքեւ գտնուող բնիկ զօրքերը Սուէզէն ճամբայ կ'ելնեն Սուաքիմ երթալու համար, ուստից օգնութեան պիտի հասնին Թօքարի և Սինքաթի գիւղացի պահակ զօրաց, որ ժամէ ի ժամ յարձակման կ'սպասէին ապստամբաց կողմէ։ Երբ այս գործողութիւն կատարուի, Պէյքր փաշայի հրամանաց ներքեւ գտնուող զօրաբաժինք Գահիրէ պիտի վերադառնայ։

Գահիրէէն կը հեռագրեն Ֆրանսական Թան լրագրոյն թէ Արտաքին գործոց նախարարի յանձնարարութեանց վրայ կազմեալ յանձնաժողով մը, որոյ անդամներն են Նուպար փաշա, Սըր Պէյրինկ, Ապտ-էլ-Գատէր փաշա և Սըր Է. Վուտ, միջոց մը կը խորհի Սուտանը ձեռք չհանելու համար։ Ապտ-էլ-Գատէր փաշա կ'առաջարկէ Խարդում ղրկել Թապուրի նախկին Սուլթան Հասան-Համլին, իբր իշխան Տարֆուրի և Գօրտօֆանի, ընդ գերիշխանութեամբ Եգիպտոսի։ Հաւանական է որ այս առաջարկութիւն ընդունելութիւն գտնէ։

Փօլ Մօլ Կէզէթ լրագիրն ալ իւր կողմէ կ'ըսէ թէ վերոյիշեալ պետական անձինք, բազմիցս խորհրդակցելէ յետոյ, որոշած են Խարդումը պահել։

Տէյլի Նիւզ կը ծանուցանէ թէ Տրիպոլիէն քանի մը ցեղեր օգնութիւն կը ղրկեն Մէհտիին։ Նոյն թերթը կը ծանուցանէ նաեւ թէ Մէհտին 2,000 անգլ. ոսկի փրկանք կը պահանջէ հինգ մայրապետներու և չորս եկեղեցականներու համար, զորս գերի բռնած է։ Գահիրէի Աւստրիական հիւպատոսն հանգանակութիւն մը բացած է այս գումարը վճարելու նպատակաւ։

Գ. Կլատսթոնի պաշտօնակիցներէն Գ. Չէմպըրլէն մեծ բանախօսութիւն մ'ընելով, Եգիպտոսի վրայ ալ խօսեցաւ. առհասարակ կը յիշեցնէ Անգլիական միջամտութեան ժամանակ եղած և անկէ ի վեր կրկնուած խոստումները, այսինքն թէ բարեկարգութիւնք Եգիպտոսի մէջ հաստատուելուն պէս, Անգլիա իւր զօրքերը դուրս պիտի հանէ։

«Այս յանձնառութեան գործադրութիւնն ի սկզբան քօլէրայի պատճառաւ և յետոյ Սուտանի եգիպտական բանակին պարտութեան պատճառաւ յետաձգեցաւ։ Արդ, կ'ուզեն որ մեր քաղաքականութիւնք փոխենք, և մշտապէս Եգիպտոսի կառավարութեան համար պատասխանատու լինինք։»

Գ. Չէմպըրլէն կարեւորութիւն պիտի ընծայէր այս խորհուրդին՝ եթէ Եգիպտոսի գրաւման կուսակիցներէ տրուած չլինէր։

«Եթէ հետեւէինք այս խորհուրդին, առժամանակեայ դժուարութիւնք մնայուն վտանգներու պիտի փոխուէին։

«Վերջին դիպուածները մեր խոստմանց գործադրութիւնն յետաձգեցին թերեւս, բայց չհաստատեցին թէ մեր քաղաքականութիւն անիմաստ և անգործադրելի լինի։

«Եգիպտոս պիտի ազատի ի մօտոյ Սուտանի բեռէն, որ իւր ոյժերուն և հասոյթներուն վրայ ծանրապէս կը կշռէր։ Այն ատեն կարող պիտի լինի միջոցներ ձեռք առնուլ զարգացնելու համար իւր նիւթական վիճակն և երկրին հիմնարկութիւնները, որոց կազմակերպութիւնք բռնուած է արդէն լաւ յաջողութեամբ։ Անգլիական կառավարութեան պարտականութիւնք պարզ է. այնպիսի գործ մը ստանձնեցինք զոր չենք կարող մերժել, և ոչ իսկ զԵգիպտոս անխնամութեան մատնել. բայց պէտք չէ որ ետ առնենք մեր տուած ապահովութիւնները։

«Այս գործ կարծուածէն աւելի դժուարութիւններ պիտի ներկայացնէ, և յուսացուածէն աւելի երկայն պիտի տեւէ. բայց տարակոյս չկայ որ ժամանակով, համբերութեամբ և խոհեմութեամբ վերջապէս պիտի յաջողիմք»։

Ատենաբանը խօսքը վերջացնելով կը յայտնէ բացարձակապէս թէ ոչ Իռլանտայ և ոչ Եգիպտոսի մէջ դժուարութիւն մը չկայ որ կարենայ յետաձգել Անգլիոյ մէջ ծանուցեալ Բարենորոգմանց գործադրումը։

ՌՈՒՍԻԱ

Օտէսայէն կը ծանուցուի թէ համբաւաւոր զինուորական հրապարակագիր զօրավար Ռոստիսլավ Ֆատայէֆ այս օրերս մեռած է։ Զօրավար Ֆատայէֆ 1826ին ծնած էր։ Տասն և հինգ տարի ծառայեց Կաւկասիոյ բանակին մէջ։ Համասլաւեան լրագրաց մէջ բազմաթիւ յօդուածներ հրատարակած էր, և կըրնայ նկատուիլ իբրեւ մին համասլաւեան կարծեաց շարժման գլխաւոր դրդիչներէն, որ 1877ին պահանջեց որպէս զի Ռուսիա պատերազմ հրատարակէ ընդդէմ Թուրքիոյ։

Մոսկովսքիյէ Վետոմոստի լրագրին թղթակիցներէն մին Ռուսիոյ Արտաքին գործոց նախարար Գ. Տը Կիրսի հետ ի Մոնդրէօ տեսակցած լինելով, Ռուս նախարարն Եգիպտոսի նկատմամբ ըսեր է թէ իրեն անհնար կը թուի թողուլ զԽարդում, ինչպէս Անգլիացիք խորհուրդ կուտան Եգիպտոսի։ Ի Ֆրէտէրիքսրուհէ ըրած այցելութեան վրայ խօսելով, Գ. Տը Կիրս ըսեր է թէ ինք Պիսմարք իշխանը բոլորովին խաղաղութեան յարեալ գտած էր։ Գալով իւր առաջադրեալ ուղեւորութեան ի Վիէննա, Գ. Տը Կիրս հաւաստեր է թէ քաղաքական նշանակութիւն չունի բնաւ (°)։

ԱՒՍՏՐԻԱ

Աւստրիոյ Երեսփոխանաց ժողովոյ ձախակողմն որոշած է պաշտպանել Գ. Վիւրմպրանտի առաջարկութիւնն, որոյ նպատակն է Գերմաներէնը պաշտօնական լեզու ընել Աւստրիոյ մէջ։ Ազատական-Գերմանական ընդդիմադիր կուսակցութեան պատկանող լրագիրք ազդուապէս կը պաշտպանեն այս առաջարկն, որոյ ընդունելութեամբ միայն, կ'ըսեն, կարելի է վերջ տալ Աւստրիական միապետութեան մէջ ծագող անհամաձայնութեանց։ Բայց նոյնչափ միաձայնութեամբ և ազդուութեամբ սոյն առաջարկութեան կը հակառակին Աջակողմեան երեսփոխանք և լրագիրք, մանաւանդ Չեխերու, Լեհացիներու և Սլովէններու թերթերն, որք Գ. Վիւրմպրանտի առաջարկութեան կը հակառակին իբրեւ վնասաբեր այն իրաւանց հաւասարութեան, զոր Հիմնական օրինաց 19 րդ.ն ապահոված է Աւստրիոյ հպատակ բոլոր ազգութեանց։

Աւստրիոյ Աւագաց ժողովոյն մէջ վիճաբանութիւն ծագելով օրինական այն ծրագրին վրայ, որ կ'առաջարկէ Հրէից և Աւստրիացւոց միջեւ ամուսնութիւնք ներելի ընել, վիճաբանութիւնք այն կէտին յանգեցաւ թէ՝ պէ՞տք է այս խնդիրը յանձնաժողովոյ մը յղել ի քննութիւն։ Այս առաջարկութիւնք զոր ըրաւ Ձիչի կոմս և որոյ կողմնակից էին ամբողջ Աջակողմեան երեսփոխանք, 122ի դէմ 135 քուէիւք ընդունուեցաւ։

Ծրագիրը յանձնաժողովոյ վիճաբանութեան դրուեցաւ Յունվ. 12ին և այս առաջին քուէարկութենէն յետոյ, հաւանական չէ որ մերժուի։

ԻՏԱԼԻԱ

Երիտասարդ մը յունվար 11ին Բանթէօնի հրապարակին մէջ կոթողի մը վրայ ելնելով ջանաց ատենախօսութիւն մ'ընել ժողովրդեան, Վիքթոր-Էմմանուէլի գովեստը տալով, և սաստիկ պարսաւելով Ումպէրթօ Թագաւորը։

Ժողովուրդը նախատական ցոյցեր ըրաւ անոր դէմ։

Այս երիտասարդը տեսնելով որ ոստիկանութիւնք վրայ կը հասնի զինք ձերբակալելու համար, մկրատով քանի մը հարուած տուաւ իւր մարմնոյն։

Եղած հարցաքննութենէն կը հասկցուի թէ այս երիտասարդը Սիկիլիացի մ'է, որոյ մտային կարողութիւնները խանգարուած են։

Այս պատահար բնաւ կարեւորութիւն չունեցաւ, և կատարեալ խաղաղութիւն կը տիրէ քաղաքին մէջ։

Մուխթար փաշա Ս. Պապէն տեսակցութիւն չէ խնդրած։ Կարդինալ Հասուն այցելութիւն մը տուած է Մուխթար փաշայի և ընդունած է նորա փոխադարձ այցելութիւնը։

Փաշան երկու օր հետզհետէ այցելեր է Վատիկանու Թանգարանները։

Բարիզէն կը ծանուցուի թէ Սպանիական կառավարութիւնք պաշտօնապէս ծանուցած է Ֆրանսական կառավարութեան թէ ինք կը հրաժարի հիւպատոսական իրաւասութենէն ի Թունուզ և թէ այս մասին հարկ եղած հրահանգները ղրկուած են Թունուզի Սպանիական ընդհանուր հիւպատոսին։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Քէօլնիշէ-Ցայթունկ լրագիրը «Ռուսիա և Աւստրո-Գերմանական դաշնադրութիւն» խորագրով յօդուած մը հրատարակած է որոյ համառօտութիւնը կը հաղորդենք մեր ընթերցողաց.

«1883 տարին Ռուսիոյ արտաքին քաղաքականութեան այնպիսի կերպարանք մը տուաւ, ուստից գոհ պիտի մնան անշուշտ խաղաղութեան բարեկամք։ Այս քաղաքականութեան դէպ ի խաղաղութիւն հակիլն խիստ լաւ տպաւորութիւն մը ըրած է։ Ուստի բնաւ վախնալու տեղի չը կայ որ այս միջոցիս Վիէննայի մէջ Գ. Տը Կիրսի և Աւստրիոյ պետական անձանց միջեւ տեղի ունեցած բանակցութիւնք վնասաբեր լինին Աւստրո-Գերմանական դաշնադրութեան, զոր հետզհետէ կ'ընդունին անոնք իսկ որոց ատելի էր երբեմն Գերմանիոյ անունն։ Եւ արդարեւ

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

3

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ԲԱՐՔԵՐ

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ԱՌԱԳԱՍՏ. — ԱՐԿԱԾ ՏԵԼԵՄԱՔԱՅ.

Տէլէմաք տեսաւ որ տեղ չկար ոչ այն կառքին և ոչ ալ միւս կառքին մէջ, ուստի ամենայն քաղաքավարութեամբ իր տեղը անոր հրամցուց։ Երիտասարդ աղջիկը ընդունեց և մրմնջեց մեկ «շնորհակալ եմ, պարոն» այնպիսի ձայնով մը որ Տէլէմաքին սրտին խորը զարկաւ։

Դէթ, կըսէր ինքնիրեն, այս աղջիկը այն մեծամիտներէն չէ որ կը կարծեն թէ աշխարհ համօրէն իրենց պարտականութիւններ ունի, և եթէ մեկը իրենց քաղաքավարութիւն ընէ ամօթ կը սեպեն շնորհակալ ըլլալ։ Աս աղջիկը իր խոնարհութեանը հետ միասին ի՜նչ ոսկեգոյն մազեր ունի ի՜նչ կապոյտ աչքեր, աւելի կապոյտ քան «սիրունիկիս» աչքերը որոնք աւելի հակամէտ են մոխրագոյն երեւնալու, բայց խոստովանիմ նաեւ որ այդ մոխրագոյն աչքերն ալ շատ քաղցրանոյշ են։ Քիթը ուղիղ գիծ է և եթէ շիտակը ըսենք, բերանն ալ քիչ մը մեծ է, բայց ակռաները մարդուս խելքը գլխէն կը տանին։ Եւ որովհետեւ այդ ակռաներու տիրուհին միայն տասն և ութ գարուններ տեսած է, անշուշտ ներելի է յուսալ որ ոչինչ պարտական է հրաշագործ ատամնաբոյժերու որք մեր ազատ Ամերիկայի փառքերէն մին կը կազմեն։ Այլ այդ ծնօտին սիրունութի՜ւնը։ Ա՛խ, վիզը, ոտքերը, կուրծքը, ասոնց վրայ շատ ստոյգ գաղափար մը չպիտի կարենամ ունենալ։ Ձեռքերուն ըսելիք չկայ, քիչ մնաց ականջները պիտի մոռնայի։

— Տասն և հինգերորդ փողոց, պոռաց կառավարը։

Այս ձայնը ընդմիջեց Տէլէմաքի խոհերը, շուտ մը ելաւ, սանդուղներէն փողոց ցատկեց մինչ կառախումբը կը սլանար իր գլխուն վերայէն։ Քիչ մնաց որ թրամուէյին տակը պիտի երթար, ասկէ սթափեցաւ և սկսեց ուրիշ բանի վրայ մտածել։ Երբ հասաւ տասներկուերորդ փողոցը, ալ բոլորովին աղջիկը մոռցեր էր, ու աս ալ զարմանալու բան մը չէր, ամէն ատեն մարդ բազմութեան մէջ կը հանդիպի գեղեցիկ աղջկան մը, և անշուշտ մինչեւ ետքը անոր վրայ չմնացեր։

Տէլէմաք կանգ առաւ նոր շինուած գեղեցիկ տան մը առաջ։ Տունը քանդակներով զարդարուած էր, և յայտնի կ'ըլլար թէ հանգստութիւն վայելող ընտանեաց մը բնակարանն էր։

Դուռը բացաւ արարած մը որ հազիւ չորս ոտք երկայնութիւն ունէր, հագած էր կարմիր մետաքսէ լայն բանթալոններ, կապոյտ կտաւէ զգեստ մը մինչեւ վիզը կոճկուած և որ մինչեւ ոտքերը կը հասնէր։ Հաւանօրէն զգեստին մէջ մարմին մը կար, թէպէտ ոչինչ կերեւէր։ Զգեստին օձիքէն մեծկակ գլուխ մը դուրս ելած էր։ Աչքերը ծուռ կը նայէին, դեղին գոյն մը, կարծես մոմէ տիկին (պէպէք) մ'է։ Մազերը հիւսած էին և ծամերը մինչեւ ոտքերը կ'իջնէին։

— Բարի լո՛յս, Ձի-Լէ՛ ըսաւ Տէլէմաք. Տիկինը հոս է։

Ձի-Լէ ձայն չհանեց, գլուխը խոնարհաբար ծռեց և երիտասարդը մտցուց խուց մը, անգլիական կերպասներով զարդարուած։ Կարասիներն աշխարհիս ամէն կողմէն եկած էին, այլայլուկ ամբողջութիւն մը կազմէին, բայց այսու հանդերձ աչաց շատ հաճոյ։ Կղզիներու գեղեցիկ տանիկեր, արծաթէ թէյաման մը, դաշնակ մը կ'ամբողջացնէին սենեակին զարդարանքը։

— Օ՛, բարի լոյս, ըսաւ տան տիրուհին ձեռքը Տէլէմաքին երկնցնելով և զոր նա ալ ուժով մը սղմեց։ Աղէկ ե՞ս. աղէկ ըրիր եկար։ Գաւաթ մը թէյ կուզե՞ս։

Սօֆի Սիլլի, Տէլէմաքի ազգականն էր, բայց բաւական հեռաւոր։ Թէպէտ Սօֆի քսան երկու տարեկան էր, բայց հաստատ որոշած էր միշտ տասն և ինը տարեկան ըլլալ։ Թէպէտև կարճահասակ սակայն շնորհիւ կօշիկներուն միջահասակ կ'երեւէր. դէմքը կանոնաւոր էր. գոյնը քիչ մը կարմիրի կը զարնէր եւ սքանչելի նրբութիւն ունէր։ Երբ օդը գեղեցիկ էր իր աչքերն ալ կապոյտ էին եւ վեր կը նայէր որպէս զի երկնից կապոյտն ալ իր աչքերուն մէջ ցոլացնէ։ Բայց կապոյտէ աւելի մոխրագոյն էին աչքերը երբ օդը կ'ամպէր եւ երբ ինքզինքն մոռնալով չար խօսք մը կ'ըսէր, թէպէտև բարի սիրտ մը ունէր և բարեգործական ամէն հանգանակութեանց մէջ իր անունը կը տեսնուէր։ Քիթին ըսելիք չկար, կատարեալ էր, միայն թէ բերանը քիչ մը լայնկեկ կը բացուէր և քիչ մ'ալ յաճախ, անշուշտ ցցնելու համար իր ճերմակ ակռաներն որք ամենքն ալ կատարելապէս իրենց տեղն էին։ Լաւ ուշադրութիւն ընողները կը յայտարարէին թէ Սօֆիի մետաքսանման նուրբ և դեղին ոսկեգոյն մազերը նշանակ էին սառն բնութեան մը և թէ իր միտքն յարեալ էր անհուն իրերու։ Սակայն ի՜նչ գեղեցիկ փոխարինութիւն պիտի ստանար իր նեղութեանցը համար այն երջանիկ մահկանացուն որ պիտի կարենար յաղթել այն սառնութեանը, վասնզի Սօֆիի մարմնոյն ամէն մասունքը մանաւանդ այն թուլակի զգեստներուն ներքեւ, հեշտութիւն կը ներշնչէին։ Տէլէմաք միտքը դրած էր ուշ կամ կանուխ ըլլալ այդ երջանիկ մահկանացուն։ Եւ սակայն դժուարութիւն կար, իրաւ է որ ապահով էր թէ ինքն շատ անհաճոյ չէ Սօֆիին և որուն իբր ապահովութիւն, մանրմունր շնորհքներ կ'ընդունէր, օրինակի համար իրարու հետ մինակ մնալ, պտըտիլ միասին, ձեռք սղմել, և մինչեւ իսկ մեծ առիթներու մէջ համբոյր մ'ալ կ'ըլլար. այս ամենուն հետ մեկտեղ դժբաղդաբար ստոյգ գիտէր Տէլէմաք որ վտանգաւոր մրցակից մ'ունէր այս էր գնդապետ Բըռօֆիլ, որ կը ջանար Տէլէմաքի ոտքին [illegible] քաշել, և Տէլէմաք ալ միտքը դրած էր այս բանս թող չտալ։ Բայց երբ ալ միջոց չմնար և ուրիշ կերպ ընել կարելի չըլլար, այն ատեն միայն տեղի պիտի տար։

Սակայն մինչեւ այժմ կ'երեւէր թէ նժարը իր կողմը կը ծռէր։ Տէլէմաք մասնաւոր պատճառներ ունէր աղէկ մը համոզուելու համար որ գեղեցիկն Սիլլէյ եթէ չէր ուզեր գնդապետին յոյսերը ցրուել միայն այն պատճառաւ էր որ գիտէր, Տէլէմաքը, լաւ մը նախանձու փորձովը փորձէ, ինչպէս ատենօք ամբաստանեալները եռած ջուրով կը չարչրէին։ Բայց երբ այն անիծեալ դատաստանը կար և Տէլէմաք պիտի երթար ամիսներով թափառիլ Լիվրբուլի փաստաբաններուն սենեակները ու գնդապետը իր առջեւը գործելու բաց ասպարէզ պիտի ունենար այն ատեն ի՞նչ պիտի ըլլար։ Տէլէմաքի համար այս անստուգութիւնը անտանելի էր և այդ անստուգութեան վերջ տալու համար եկած էր։

Օրիորդ Սիլլէյի աչքերն, որք կապոյտ թէ մոխրագոյն բայց և այնպէս լաւ կը թափանցէին դիմացինին միտքը, շուտով հասկցան թէ Տէլէմաքի ներսիդին յուզում մը կար։

— Ի՞նչ, քեզի նեղութիւն պատճառող բան մը ունիս, հարցուց Սօֆի իր դաշն ձայնովը։

— Ես, ըսաւ Տէլէմաք, ես մարդկանց ամենէն երջանիկն եմ, միայն թէ անոնց ամենէն թշուառը չըլլամ եւ ասիկայ ալ երեք վայրկենի մէջ պիտի կրնամ իմանալ։

— Ո՞հ, իրա՞ւ... Ձի-Լէ՛, դուրս ելիր։

(Շարունակելի)

այս դաշնակցութիւնը նպաստաւորեց Աւստրիոյ աշխարհակալութիւնը Պալքանաց մէջ, որոյ նպատակն է Աւստրօ-Սլաւականութեամբ բաւ կարենալ կործանել համասլաւականութեան ոյժն ու ազդեցութիւնը։ Պալքանաց խնդիրը պէտք է լուծուի Աւստրիոյ և Ռուսիոյ միջեւ, և Աւստրիոյ շահերուն եւս կը նմանին Գերմանիոյ շահերը։

«Պ. Տը Կիրսի ուղեւորութիւնն ի Վիէննա կը նշանակէ թէ Ռուսիա յոգնած է ամէն տեսակ յարձակողական դիտումներ։

«Ռուսիա վերջապէս պիտի հասկընայ թէ Եւրոպիոյ կողմէն իւր առջեւ անանցանելի պատուար մը քաշուած է և թէ այլուր պէտք է ասպարէզ փնտռէ իւր բաղդախնդրական ձեռնարկութեանց։

ԽՐՈՒԱԴԻԱ

Քաղաքական լուրերու նուազութենէն օգուտ կը քաղենք կարելի եղածին չափ համառօտ, բայց կատարեալ տեղեկութիւն մ'ընելու համար այն զանազան կուսակցութեանց վրայ որք միմեանց հետ կը կռուին Խրուադիոյ Նահանգային ժողովին մէջ, և որոց այս կռիւք պատճառ եղած է Նահանգային ժողովոյ ժամանակէն առաջ փակման ինչպէս հեռագիրն անցեալ օր ծանոյց մեզ։

Խրուադիոյ Խորհրդարանին մէջ չորս զանազան կուսակցութիւնք կան. ազգային կուսակցութիւնը (խրուադ). արմատական կուսակցութիւնը (որոյ գլուխն է Պ. Սմարչեվիչ), որ կը բաղկանայ ծայրայեղ ձախակողմեաններէն. չափաւոր ընդդիմադիր կուսակցութիւնը, և ի վերջոյ ազգային անկախ կուսակցութիւնը, որոյ պարագլուխն է Պ. Մրազովիչ։

Ազգային կուսակցութիւնը զոր ընդհանրապէս կառավարական կուսակցութիւն կը կոչեն, կը բաղկանայ այժմ 40 անդամներէ որոց 10ն կրօնական են, եւ 9ն բարձրագոյն պաշտօնեայք։ Ութ տասն անդամք «Հէն-մաճառօն» կը կոչուին, և ժողովին մէջ ասոնք են միայն որք սերտանց կողմնակից են Հունգարիոյ հետ միութեան պայմանագրին։ Այս կուսակցութեան ոյժ կուտայ Սէրպէն-Քլուպը որ երեսուն չափ անդամներ ունի և որ այս միջոցիս Մաճառ կառավարութեան ամենէն լաւ նեցուկն է։

Այս իրողութիւն զարմանալի է, վասն զի Սերպիացիք ամէն բանէ առաջ յայտնի համարձակ ռուսասէր են, և իբր այն՝ ընդհանրապէս փափաքող են որ Սլաւ երկիրները Հունգարիոյ Թագաւորութենէն անջատուին։

Կառավարական կուսակցութիւնն ընդդիմադիր կուսակցութեան առջեւ ինքզինքն դրեթէ բոլորովին խանգարեալ կը գտնէ։ Այդ կուսակցութեան անդամներն հաւանականաբար այնպէս համոզուած են թէ այլ եւս չեն կրնար ժողովրդեան կողմէ ոյժ գտնել։

Պ. Սմարչեվիչի խումբը կը պահանջէ որ Իլլիրիոյ կամ Խրուադիոյ անկախ Թագաւորութիւն մը հաստատուի, որ թոյլ կապերով միայն կապուած լինի Աւստրիական միապետութեան։

Աւասիկ ինչ որ այս մասին բսած է Պ. Ֆոլժէնովիչ, որ Պ. Սմարչեվիչի աջ բազուկն է.

«Կը փափագինք որ Մեծն Խրուա-
«դիոյ անկախ Թագաւորութիւն մը
«հաստատուի, Ֆիումինաւահանգստին
«հետ, որ բոլորովին մեզ կը պատ-
«կանի, Դալմատիան, Հէրսէք և Պօս-
«նիան ալ միասին։ (*) Կը փափա-
«քինք որ Խրուադաց պատմական
«հին Սահմանադրութիւնն հաստա-
«տուի, այն առանձնաշնորհումներով
«զորս վայելելու իրաւունքն ստացած
«ենք Ֆրանսական մեծ Յեղափոխու-
«թենէն ի վեր»։

Իսկ չափաւոր ընդդիմադիր կուսակցութիւնն այդքան յառաջ չերթար. նա կըսէ թէ կարելի է միացնել Խրուադիան և Հունգարիան, թէև այսպիսի միացում մը կը նմանի Սիզլէյթանիոյ և Թրանսլէյթանիոյ (*) միացման։ Երկու կողմերն ալ միմեանց հաւասար դիրք մը պիտի ունենան, և Հունգարիա պիտի կորսնցնէ այն գերիշխան ազդեցութիւնը, զոր ունի այժմ Խրուադիոյ վրայ։ Ի մի բան, չափաւոր ընդդիմադիր կուսակցութեան նպատակն է, նման Պ. Սմարչեվիչի կուսակցութեան, Սիզլէյթանիոյ, Թրանսլէյթանիոյ և Խրուադիոյ եռապետութիւն մը հաստատել փոխանակ Աւստրօ-Հունգարական երկապետութեան։

Պ. Մրազովիչի խումբը կղերական խումբ մ'է, որ կը ջանայ հաշտարար դիրք մը բռնել ժողովրդեան հետ, առանց սակայն գժտելու կառավարութեան հետ։

Այս խումբը բնականաբար մեծ ընդդիմութիւն կ'ընէ Աւստրիոյ կառավարութեան, բայց ամենէն առաջ իբր կղերական կուսակցութիւն։

Այս խումբին համար, Պ. Սմարչեվիչի կուսակիցները յեղափոխականներ և [illegible] են։

Ազգային, կամ լաւ եւս միաբանական կուսակցութիւնն այս վայրկենիս Նահանգային ժողովոյ ամենէն բազմաթիւ մասը կը կազմէ։ Նոյն իսկ միւս խումբերն ի մի ձուլուելով հազիւ թէ կրնան հաւասարիլ սորա թուոյն։ Հետեւաբար, 1868ի Հունգարոյ-Խրուադական միութեան դաշնագիրը բնաւ տեղի չունի արդի Նահանգային ժողովէն երկնչելու։ Կը միայ գիտնալ թէ յառաջիկայ ընտրութիւնք պիտի զօրացնե՞ն արդեօք ինքնավարական կուսակցութիւններն։

Ինչպէս [illegible] լրագիրը կը գրէր, յառաջագոյն յարուցեալ զինանշանի խնդրոյն առթիւ Խրուադիոյ մէջ ծագած յուզմունք և խռովութիւնք ցոյց տուին թէ որքան ոյժ և ընդարձակութիւն գտած էին ինքնավարական գաղափարներն, և շատ հաւանական է որ Նահանգային ժողովոյ յառաջիկայ ընտրութիւնք աւելի աննպաստ լինին Խրուադիոյ մէջ իրաց արդի վիճակին պահպանման կողմը գտնուողներուն, քան թէ Նահանգային ժողովոյ մէջ տիրած սաստիկ և կռուայոյզ վիճաբանութիւնք։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Աւասիկ Պուլկարիոյ Երեսփոխանական ժողովոյ կողմէ 1884 տարւոյ համար քուէարկեալ ելմտացոյցը։

ԾԱԽՔ	Ֆրանք
Իշխանին անձնական գանձուն · · · · · ·	600,000
Ազգային ժողով · · · ·	300,000
Օրէնսդրական յանձնաժող. ·	80,000
Նախարարաց խորհուրդ ·	11,400
Դիւանատուն իշխանին · ·	200,000
Ռուսիոյ կառավարութեան վճարելի պարտք · ·	2,160,000
Ելմտական Նախարարութ ·	2,964,492
Հասարակաց կրթութեան Նախարարութիւն · ·	2,115,994
Արտաքին և Կրօնական գործոց նախարարութիւն ·	2,170,823
Հասարակաց շինութեան նախարարութիւն · ·	3,405,089
Արդարութեան գործոց նախարարութիւն · · ·	1,951,870
Ներքին գործոց Նախարարութիւն	5,802,301
Պատերազմական գործոց նախարարութիւն · ·	11,000,000
Թղթատարի և հեռագրական վարչութիւն · ·	1,675,370
Գումար	34,435,339

ՀԱՍՈՅԹՔ	Ֆրանք
Զանազան տուրքեր կալուածական · ·	14,250,000
Զանազան տուրքեր դուարաց վրայ · ·	3,500,000
Զանազան տուրքեր ծխախոտի վրայ · ·	2,110,000
Զանազան տուրքեր ըմպելեաց վրայ ·	950,000
Մաքսային հասոյթ · ·	5,400,000
Դրօշմաթուղթի տուրք	200,000
Անցագրի հասոյթ ·	200,000
Նաւային խարսխարկի տուրք · · · · ·	30,000
Կառավարութեան ստացուածներէն գոյանալի հասոյթ · · ·	588,000
Ոչ կանխատեսեալ հասոյթք · · · · ·	323,000
Փոխադրելի Ֆրանք	27,551,770

Փոխադրեալ ֆրանք	27,551,770
Հասարակաց կրթութեան Նախարարութիւն · · ·	348,280
Արդարութեան գործոց Նախարարութիւն · · · ·	676,800
Արտաքին և կրօնական գործոց նախարարութիւն ·	904,000
Հասարակաց շինութեան, Առեւտրական և Երկրագործ. նախարարութիւն	1,656,520
Ներքին գործոց » · · ·	920,000
Ընդհանուր վարչութիւն. Թղթատարութեան և հեռագրաց · · · · ·	1,137,000
Բաց՝ որ պիտի գոցուի անվճար մնացեալ տրոց հաւաքմամբ · · · ·	1,244,039
Ընդհ. գումար Ֆրանք	34,435,339

Ներկայ Թուանշաններէն կը տեսնուի թէ, եթէ Ռուսիոյ կառավարութեան հատուցանելի պարտքն, այն է 2,160,000 ֆրանք գումարն (որ բոլորովին նոր գլուխ մ'է) վճարումը հասած չլինէր, վերը նշանակեալ 1,244,039 ֆրանքի բացը չէր տեսնուելէն զատ, Պուլկարիոյ Ելմտացոյցը 915,861 ֆրանքի առաւելութիւն մը պիտի ունենար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԽՆԴԻՐ ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀՄԱՆՑ

Կը լսենք թէ Հայոց Պատրիարքարանի առանձնաշնորհմանց խնդրոյն նկատմամբ Ս. Պատրիարք Հօր ստորագրութեամբ դատական Նախարարութեան մատուցեալ ընդարձակ թագրիրը Վսեմ. Ասիմ փաշայի կողմէ Նախարարաց խորհրդին ներկայացուեր է ի նկատառութիւն։

Ցաւելով կը լսենք թէ, Վսեմ. Միքայէլ էֆէնտի Մավիկոնեան եւս անձնական զբաղմանց պատճառաւ հրաժարական մատուցեր է Քաղաքական ժողովոյ անդամակցութենէն։

Կը լսեմք թէ ի նպաստ Միացեալ ընկերութեան փետրուարի 9|21ին ի Նոր Թատրոն տրուելիք պարահանդէսի հանգանակութեան համար կարգադիր Յանձնախմբի անդամք երկու խումբ կազմելով այսօր պիտի շրջին Ղալաթիոյ և Պոլսոյ կողմերը, և ազգայնոց առատաձեռնութեան պիտի դիմեն։

Անտարակոյս եմք որ պատ. ազգայինք, որք գիտցած են գնահատել Միացեալ ընկերութեան արժանիքն և մատուցած ծառայութիւնքը, չպիտի զլանան իրենց նուէրներն, և պիտի քաջալերեն առատօրէն սոյն կրթական անզուգական հաստատութիւնը։

Ազգային լրագիրք ծանուցին արդէն թէ Զմիւռնիոյ գիտնական ազգայիններէն Նուպարեան Մեսրոպ էֆ. Ֆրանսերէնէ Հայ-[illegible] բառարան մը յօրինած և զայն ի լոյս ածելու համար բաժանորդագրութեան դրութեան դիմած է։ Սոյն գործին մղում տալու համար ինչպէս Զմիւռնիոյ մէջ, նոյնպէս և ի մայրաքաղաքիս Մասնախումբ մը կազմուած է նշանաւոր և գործունեայ ազգայիններէն։ Մասնախումբը բաժանորդագրութեան ծաւալման համար հարկ եղած նախնական աշխատութիւններն լրացուցած լինելով՝ մօտ օրէն գործի պիտի սկսի։

Ներկայ տարւոյս սկիզբէն պիտի հրատարակուի Տփղիս Նոր օրաթերթ մը, Նոր-Դար, խմբագրութեամբ Պ. Սպանդար Սպանդարեանի, որ Կովկասի հանրածանօթ հրապարակախօսներէն մին է։ Նոր-Դարը մէկ թիւ տպած է դեկտեմբեր 20 ին իբր օրինակ զոր ընդունեցանք երկուշաբթի օր. պարունակութիւնը գոհացուցիչ է. և կը մաղթենք յաջողութիւն։

Կը լսեմք թէ ազգային նշանաւոր դերասանապետ Ֆասուլճեան էֆէնտի դերասանական ընտիր խումբ մը կազմած և Կէտիկ փաշայի Թատրոնը վարձած է։ Սոյն խումբը մէկ քանի օրէն պիտի սկսի զանազան ներկայացումներ տալ այդ թատրոնին մէջ, որ վերջերս կարեւոր նորոգումներ կրած է։

Ֆասուլճեան էֆէնտիի անունը բաւական է տեղի ունենալիք ներկայացմանց յաջողութիւնը ապահովելու։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մէճլիսի ժողովոյն կողմէ Թէրճիւմանը Հագիգաթ լրագրին դէմ բացուած դատը մեծ ուշադրութիւն կը գրաւէ Օսմ. ակմբոց մէջ։ Խնդրոյն պատմութիւնը սա է. —

Կայսերական Դիւանին քարտուղարներէն Նուրի պէյ ժամանակ մը առաջ տետրակ մը գրած էր մաքսական վարչութեան վրայ, առաջարկելով ինչ ինչ բարեփոխումներ, զորս հարկ է ներմուծել ներկայ դրութեան մէջ, պետութեան օգտին համար։ Կ'երեւի թէ այս գործ Նախապէս Վեհ. Սուլթանին հաւանութեան ներկայացուած էր, և թէ Ն. Վեհափառութիւն ընդունած և արտօնութիւն տուած էր հրատարակման։ Ասով հանդերձ, Նուրի պէյ օրինական ձեւակերպութիւնները գործադրեց, և ձեռագիրն Հանրային կրթութեան պաշտօնատունը ղրկեց, իմացընելով միանգամայն թէ Կայսերական Իրատէ մը գործին հրատարակման արտօնութիւն կուտայ։ Բայց Մէճլիսի ժողովոյն անդամները, ձեռագիրը կարդալէ յետոյ, արտօնութիւն չտուին հրատարակման, առարկելով թէ երկրին օրինաց դէմ ուղղեալ է։ Նուրի պէյ ժողովոյն այս կարծիքն հերքեց, Վեհ. Սուլթանին հաւանութիւնը մէջ բերելով, և դիտել տալով թէ գործը կը պարունակէր այնպիսի կարծիքներ որք օրինաւորապէս ապացուցուած էին իրողութիւններու վրայ հիմնուելով։ Մէճլիսի Նախարարութիւնն յայնժամ խնդիրը ներկայեց մեծ Եպարքոսին, որ արդարապէս պատասխանեց թէ այս գործ իրեն չվերաբերիր։ Մէճլիսի Նախարարութիւնն այսպէս անյաջող լինելով, որոշման մը չէր կըրնար գալ, և Նուրի պէյ, յետաձգումէն ձանձրանալով, իւր տետրակն հրատարակեց։

Թէրճիւմանը Հագիգաթ տետրակին հրատարակումը ծանուցանելով, խըստիւ քննադատեց Հանրային կրթութեան Նախարարութիւնն, բսելով թէ դրաքննիչ ժողովը քաղաքական տնտեսութեան վերաբերեալ գործոց իսկ հրատարակումը կ'արգիլէ, մինչդեռ թոյլ կուտայ Տէրութեան շահուց վնասակար գործոց հրատարակման, զորս ապա գրաւել կը պարտաւորի։ Այս հրատարակութիւն կայսերական պալատան մէջ ուշադրութիւն գրաւեց, և Նախարարութիւնն հրաման ստացաւ դատ բանալու ընդդէմ Թէրճիւմանը Հագիգաթի, որ նոյն միջոցին հրատարակած էր Մէճլիսի Նախարարութեան մէկ հերքման գիրն։ Ուստի, խնդիր է թէ, լրագիր մը իւր հրատարակութեանց հերքումն հրատարակելէ յետոյ, այլ եւս դատի կրնա՞յ քաշուիլ. որովհետեւ տպագրական օրէնքն այսպիսի տրամադրութիւն մը չունի, և հերքման հրատարակումը բաւ կը համարի։

—

Ակեահ էֆէնտի, որ երբեմն Թէրճիւմանը Ահվալ թուրքերէն լրագիրը կը հրատարակէր, որ Պետական խորհրդոյ անդամ եղած էր և եօթն տարիէ ի վեր յաքսոր կը գտնուի Էնկիւրիի մէջ, այդ քաղաքէն աղերսագիր մը կ'ուղղէ առ Վեհ. Սուլթանն, որոյ պատճէնը կը հրատարակէ Վագթ։ Ակեահ էֆէնտի կը յիշատակէ թէ ինք ներկայ գտնուած էր Ն. Կ. Վեհափառութեան թլփատութեան հանդէսին, կը թուէ իւր նախկին ծառայութիւններն, և կը պատմէ թէ երբ վերջին պատերազմն սկսաւ, ինք քանիցս տեսաւ Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշան, և բսաւ անոր թէ այս պատերազմին վախճանը դէշ պիտի լինի։ Առ այս Ն. Վսեմութիւնն զայրացաւ, և Րէտիֆ փաշայի հետ համաձայնութեամբ, որ յայնժամ պատերազմական Նախարար էր, զինք աքսորեց յԱնկիւրիա։ Անկէ ի վեր կայսերական հրաման եղաւ որ պաշտօնի մը կոչուի. բայց այս հրաման չգործադրեցաւ։ Ակեահ էֆէնտի գթութիւն կը հայցէ իւր վիճակին վրայ, նաեւ իւր ընտանեաց վիճակին վրայ, որ Կ. Պոլիս կը գտնուի յետին թշուառութեան մէջ։

Վագթ գովելի և պատուաբեր եռանդեամբ մը կը ջատագովէ այս դժբախտ տարագրելոյն դատն, և շատ ճշմարիտ դիտողութիւններ կ'ընէ։ Կ'ըսէ թէ Վեհ. Սուլթանը միշտ արդարասէր և վեհանձն է, բայց Ն. Կ. Վեհափառութեան ծառայութեան մէջ գտնուող նախարարք և բարձրաստիճան անձինք միշտ անկողմնակալ և արդարասէր մարդիկ չեն լինիր, այլ սխալներ կը գործեն կամովին և կամ անուշադրութեամբ։ Այս պատճառաւ երբեմն օգտակար անձինք անոնց վրէժխնդրութեան, անձնական ատելութեան կամ բռնապետութեան զոհ կ'երթան։ Լրագրութեան պաշտօնն է յոտս գահոյից Ն. Վեհափառութեան հասցունել այսպիսի դժբախտներու աղաչանքը, զորս ներկայելու համար ստէպ զուրկ կը գտնուին ուրիշ միջնորդէ, ինչպէս էր Ակեահ էֆէնտին ալ, որ տարիներէ հետէ անկարող կը լինէր իւր տառապալից վիճակն իմացնելու Ն. Կ. Վեհափառութեան. որովհետեւ կայսերական պալատան մէջ ծանօթ չունէր։

Վագթի հետ մեք ալ տարակոյս չունինք թէ այս դժբախտ հրապարակագրին և Նախկին պաշտօնէին արդարացի գանգատը լսելի պիտի լինի շնորհիւ այն մեծ վեհանձնութեան, արդարասիրութեան և բարեխիրութեան, որք էական յատկանիշներն են մեր Օգոստափառ Վեհապետին բնաւորութեան։

—

Այս առտուան Վագթին մէջ գոհութեամբ կը կարդանք թէ Վեհ. Սուլթանն հրաման բրեր է որ Ակեահ էֆէնտի արձակուի և Կ. Պոլիս գայ, և տակաւին ուր որ անոր պէս զրկեալներ կան, իրենց խնդիրն ուղղակի ներկայեն Իրեն։

—

Թէրճիւմանը Հագիգաթ կ'իմանայ թէ Կարապետ Շահպազ էֆէնտիի տեղ, որ հրաժարած է, Դասթէմանէիի դատական քննիչ Եուսուֆ պէյ Վճռաջինջ Ատենին (Թէմյիզ) անդամ որոշուած է։

—

Քարիւղի մթերանոցի խնդիրը քննելու պաշտօն ունեցող Յանձնաժողովը կը յանձնարարէ թէ մթերանոցի արտօնատէրք մթերեալ քարիւղին համար իրենց որոշած տուրքը սնտուկին 20 փարա պէտք է զեղչեն։

—

Վեհ. Սուլթանն հրաման ղրկած է Խասգիւղի հրկիզելոց ի նպաստ Քեամիլ փաշայի նախագահութեան ներքեւ գործող յանձնաժողովոյն, արպէս զի Ատալիայի և Ատարազարի հրկիզելոց ալ նպաստ ղրկէ։ Յանձնաժողովն հետեւապէս բացառիկ նիստ մ'ըրաւ երէկ, որ մինչեւ գիշերուան ժամ մէկը տեւեց։

—

Վերջին թղթաբերով առնուած լրագիրներէն կը տեղեկանանք թէ Եգիպտոսի նոր Նախարարապետ Վսեմ. Նուպար փաշա կը պատրաստուի արմատական բարենորոգումներ մտցունել կառավարական և վարչական դրութեան մէջ։ Կը թուի թէ այս բարենորոգմանց մին պիտի լինի Պետական խորհրդոյ ջնջումն և բնիկ դատարանաց վերակազմութիւնն, որք ի հիմանց պիտի բարենորոգին եղեր։

—

Եգիպտոսի Առողջապահական խորհուրդն որոշած է քարանթինայի ենթարկել Դեկտ. 26 էն ի վեր Պոմպայէն մեկնող բոլոր Նաւերն որ Եգիպտական նաւահանգիստներու հանդիպին։

—

Խարթումէն կը հեռագրեն առ Թայմզ թէ այդ քաղաքին մէջ զրոյց կը պտըտի թէ Մէհտին 8,000 մարդով Էլ-Օպէյտէն ճամբայ ելած է Խարթումի վրայ յարձակելու համար։

—

Եգիպտոսի նոր Նախարարաց տարեկան թոշակ որոշուած է 2,500 եգիպտական ոսկի, փոխանակ 3,000 ոսկւոյ, զոր կը ստանային անոնց նախորդները։

—

Լէվանթ Հէրալտ Եգիպտոսի անգլիական թերթը կը ծանուցանէ թէ անգլ. հարիւրապետ Սբիտ այս օրերս Գահիրէ հասած է, և անգլիական կառավարութեան կողմէ պաշտօն մ'ունի կատարելու Հապէշստանի Յովհաննէս Թագաւորին քով։ Հարիւրապետ Սբիտ այն անձն է, որ երբեմն Հապէշստանի Թէոդոր Թագաւորին որդին Անգլիա տարած էր։

—

Վեհ. Սուլթանն իւր ծննդեան տարեդարձին առթիւ չաքարեղէն բաշխել տուաւ ո՛չ միայն կայսերական Լիւսէի աշակերտաց և Պէշիքթաշի պահապան զօրաց, այլ նաեւ Կ. Պոլիս գտնուող բոլոր զօրաց, բոլոր իսլամական դպրոցաց և Սոֆթայից դասուն։

—

Ռէժիի խորհուրդը վաւերացուցած է հետեւեալ անուանումները.— Պ. Քալիսատէ պիտի լինի օրէնսգէտ քարտուղար. Պ. Ուօյգըր, Կ. Պոլսոյ մթերանոցի (տէբօ) գլուխ. Պ. Բալիմէրի, մասնագէտ-քննիչ. և Պ. Պանալ, տնօրէն Պէրութի ճիւղին։

—

Ադրիանուպոլսոյ ոստիկանապետ Եանքօյ էֆէնտի Փիլիպէ գնացած է, Ադրիանուպոլսոյ Նահանգապետ Գատրի փաշայի մէկ նամակը տանելով Ալէքօ փաշային, յորում կը կարծուի թէ Գատրի փաշա կը խօսի այն միջոցներուն վրայ, զորս հարկ է երկու կողմէն ի միասին ձեռք առնուլ, սահմանագլխին վրայ աւազակութեան վերջ տալու համար։

—

Խօսք կայ թէ Բ. Դուռը կ'ուզէ հինգ տարւոյ համար նորոգել Արեւելեան Ռումելիի նահանգապետ Ալէքօ փաշայի պաշտօնավարութիւնն, որ քիչ ժամանակէն կը լրանայ։ [illegible] ալ Ն. Վսեմութեան պաշտօնավարութեան գովեստ կը կարդայ, և նորոգումը կը խնդրէ։

Միւս կողմէ, կը ծանուցուի թէ Բ. Դուռը չուզեր Ալէքօ փաշայի պաշտօնավարութեան նորոգումն, այլ ընտրելի կ'առաջարկէ տէրութեանց, Գարաթէօտորի փաշան, Րիւսթէմ փաշան և Ալլրօ էֆէնտին, որ նշանաւոր ծառայութիւններ մատուցած է ի Փիլիպէ, երբեւ Օսմանեան պատուիրակ այն միջազգային յանձնաժողովոյ, որ շինեց Արեւելեան Ռումելիի Կազմական Կանոնադիրն, և ժամանակ մը կառավարեց այդ նահանգը։

Ստոյգ իրողութիւնն այս լինել կը թուի սակայն թէ Բ. Դուռ տակաւին որոշում մը չէ յանգած այս խնդրոյ նկատմամբ։

—

Յայտնի է թէ Լ'Է քաղաքապետութիւնը կշռելու տուրք մը կ'առնու մայրաքաղաքիս զանազան Նաւահանգիստները ծախուած փայտէն և ածուխէն։ Վառելու փայտի իւրաքանչիւր չէքին համար ապրանքին տէրը կը վճարէ 5 փարայ, և ածուխին 10 փարայ։ Քաղաքապետութիւնը նկատելով որ այս տուրքը հաւաքող պաշտօնեայք շատ անգամ պէտք եղածէն աւելի գումար մը կը պահանջեն յաճախորդներէն, որոշած է այսուհետեւ իւրաքանչիւր չէքի վրայ փակցնել վճարելի տուրքին պօլէթն, և իւր այս որոշումը պաշտօնական ազդով մը հաղորդած է լրագրաց միջոցաւ։ Այս գները պիտի նշանակուին կապարեայ տախտակներու վրայ որք կը պատրաստուին այս միջոցիս։ Գնողք մի միայն այդ տախտակներու վրայ նշանակեալ տուրքը վճարելու պարտաւոր պիտի լինին, և Քաղաքապետութեան ոստիկանք պիտի ձերբակալեն ամէն անոնք, որք այս օրինաց հակառակ վարուին։

—

Հակառակ ձմեռուան սաստկութեան և ձեան փոթորիկներուն, որք մայրաքաղաքիս ամէն կողմ կը տիրեն այս օրերս, Օսմանեան հեռագրական թելերը կանոնաւորապէս կը բանին։

—

Զմիւռնիոյ լրագիրները կը հերքեն այն լուրն որ հրատարակուեցաւ վերջերս թէ Բէյ Հասան անուն աւազակապետին դէմ տրուած գլխատման վճիռը մշտնջենական բանտարկութեան փոխարկուած լինի։

Յիշեալ քաղաքին ընդհանուր դա-

(*) Լէյթա կողմին միւս կողմը (Սիզլէյթանիա) բուն Աւստրիան է, իսկ այս կողմը (Թրանսլէյթանիա) Հունգարիան է։

տախտակը պաշտօնապէս կը հերքէ այս զրոյցը ։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷԿ ՍԽԱԼԸ

Կ. Պոլիս 9/21 Յունվ. 1884

Ամսոյս 4ի Ազգ. օրագրոյ մէջ ոստիկանութեան կողմանէ ազդարարութիւն մը տեսնուեցաւ ինծ նկատմամբ, իբր թէ՝ անցեալ կիրակէ առուր ժամը 10 1/2 ին կամուրջէն Իւսկիւտար գնացող շոգենաւուն մէջէն ինքզինքս ծովը նետեր եմ և թէ մտային կարողութիւններս խանգարուած են եղեր ։

Արդ, . . . Խմբագիր Տէր ներկայիս յանուն տպագրական օրինաց կը գամ խնդրել որ, բարեհաճիք ուղղել այդ ազդն զի գիտցուածէ մ'աւելի նշանակութիւն չունի ծովն լինալը, և թէ նոյնպէս բոլորովին սխալ են ազդարարութեան վերջի տողերն, նոյն իսկ ըստ ոստիկան բժշկաց տեղեկագրոյն ։

ՄԻՀՐԱՆ ԳԱԼՖԱԳՃԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Չինաստանի Խնամակալ Կայսրուհին և Կայսեր Հայրն, ինչպէս նաեւ Կայսերական Տան բոլոր իշխաններն, իրենց անձնական ընչից և գոյից մէկ մասը Բէքինի կառավարութեան թողուլ առաջարկեր են, Ֆրանսայի դէմ հրատարակելի պատերազմին նպաստ մը լինելու համար ։

—

Վերջին թղթաբերով եկած Ռուսական թերթեր կը ծանուցանեն թէ քանի մը նահանգապետներէ, զօրապետներէ և ուրիշ բարձրաստիճան պաշտօնատարներէ կազմուած յատուկ յանձնաժողովն, որ Անդրկովկասիոյ (Ռուսահայաստանն ալ ի միասին) մէջ զինուորագրութիւն մտցնելու խնդիրը կը քննէր, իւր աշխատութիւնները վերջացնելով, արդիւնքը տեղեկագրեր է ի Պետրպուրկ ։

Յանձնաժողովոյն աշխատանաց արդիւնքին վրայ տակաւին բան մը չեն ծանուցաներ ռուս թերթերը ։

—

Ռուս թերթերուն մէջ կը կարդանք թէ Կովկասի կառավարութիւնը հարկ տեսած է Երեւանի նահանգին գաւառներէն մէկուն մէջ բնակող Քուրդերուն վարչական կազմակերպութիւն մը տալ անոնց ամբողջ վարչութիւնը կեդրոնացնելով մէկ անձի ձեռք, որ պիտի կոչուի Հոգաբարձու ։

—

Անգլիական կառավարութիւնն որոշած է նորէն ամրացնել և այս անգամ զարհուրելի կերպով այն բոլոր ռազմագիտական կէտերը որք գտնուած են Հնդկաստանի ճանբուն վրայ, ինչպէս Ատէն, Սինկափուր և Հոնկ-Քոնկ ։ Այս նպատակաւ Անգլիա ի գործ պիտի դնէ ժամանակիս ռազմագիտական բոլոր գիւտերը ։

Պուլվ Ճիպրալթարին, զայն բոլորովին ցամաքէն պիտի զատեն, ցամաքին և Ճիպրալթարի միջև մեծ ջրանց մը բանալով, ուսկից կարենան անցնիլ ամենէն մեծ նաւերն ալ ։ Այս ջրանցը բանալով Անգլիա վերջնականապէս հերքած կը լինի այն ամեն լուրերն ալ, որոց համեմատ Անգլիա իբր թէ դիտաւորութիւն ունենար Ճիպրալթարը Սպանիոյ վերադարձնել ։

Անգլիոյ կառավարութեան մտահոգութիւնը Հնդկաստանի մասին աւելցած է այն օրէն երբ ռուս թերթ մը հրատարակեց այն ծրագիրը զոր պատրաստած էր Սքոպելեֆ զօրապետն, և որ կը գծէր թէ ինչպէս կարելի է Բէնճապի վրայ արշաւել Թուրքաստանի և Աֆղանստանի ճամբով ։

—

Անգլիոյ Պսակաւոր բանաստեղծ Պ. Թէննիսընի տրուած ազնուականութեան տիտղոսին համեմատ, Անգլիացի մեծանուն քերթողն յետ այսորիկ պիտի յորջորջուի Պարոն (Լորտ) Թէննիսըն, Օլտուօրթի (Սուսէքս) և Ֆրէշ Ուօթըրի (Ուայթ կղզի) ։

—

Ռուսիոյ մէջ մտադրութիւն կայ եղեր միջոցներ ձեռք առնուլ թղթադրամի գինը բարձրացնելու և կանոնաւորելու համար ։ Ասոնց կարգէն են մեծ քանակութեամբ ոսկի հրապարակ հանել և թղթադրամներն ոսկւոյ հետ ազատապէս փոփոխելի ընել սովորական կամ շուկայի գնով ։

ՀԱՍԱ-ԿՆԱԿԱՆ ՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գեղեցիկ սեռը սովոր է, ինչպէս իրաւունք ալ ունի, լսել ընդհանրապէս այնպիսի ձայներ որք կը փայփայեն իր լսելիքը ։ Ներողամիտ թող ըլլան մեզ մեր Տիկնայք թէ կը յանդգնինք իրենց ներկայացնել մի քանի նմոյշներ այն ձախորդ դատավճիռներէն զոր ոմանք մեծ մարդիկ, անշուշտ սխալանաց վայրկեաններու մէջ և գուցէ քիչ մ'ալ փորձառութեամբ արձակած են հրապուրիչ սեռին դէմ ։ — Պատասխանատուութիւնը հեղինակներուն վրայ ։

ՀԱՍԿԱՔԱՂ

—

Կինը յոյժ կատարելագործեալ Սատանայ մ'է ։

Վ. ՀԻՒԿՕ

—

Կիներն եղած են համայն աշխարհի կորստեան համար ։

ՄՈԼԻԷՌ

—

Չկայ ոճիր մը զոր կին մը չկարենայ ի գործ դնել ։

ՊԼՈՒՏՈՍ

—

Եթէ կիներն չըլլային, մարդիկ աստուածոց հետ պիտի խօսակցէին ։

ԿԻԿԵՐՈՆ

—

Երբ կը լսեմ կնոջ խօսիլը, խոյս կուտամ անկէ իբր սուլող իժէ մը ։

ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼ

—

Կինը Սատանի գործարանն է ։

ՍՈՒՐԲ ՊԵՌՆԱՐՏՈՍ

—

Սրբոց դասը կը դասեմ այն ամուսինը որ երբեք տրտունջ յայտնած չէ իր կնոջմէն ։

ՍԵՔՍՏՈՍ Ե. ՊԱՊԸ

—

Կիները գեղեցիկ են Ֆլօրէնթօզի քերովբէից նման, և սոսկալի որպէս Միլտոնի Սատանայէը ։

ՏԻՏՌՕ

—

Կինը տկար արարած մ'է և այժմ նմա հաճոյ ։

ԹՈՒԼՈՆԺՕՆ

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ՈՃՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՄԸ. — Իտալիոյ Ֆլօրանս քաղաքին մէջ Ոստիկանութիւնը Ֆալլուզի անուամբ մարդասպան մը ձերբակալեց վերջին օրերս, որոյ գործած ոճրագործութիւնը Թրօփմանի գործած ոճրագործութեան չափ ահաւոր է ։

Այս մարդը անցեալ տարւոյ Յունիս ամսուն Լիվոռնոյի մօտ, անբնակ տան մը մէջ Մօնթի անուամբ մարդ մը սպաննեց և դիակը թաղելով, Մօնթիի անունն իր վրայ առաւ և սկսաւ այդ անուամբ անոր ընտանիքին հետ հեռագրաւ հաղորդակցիլ ։ Խեղճին ընտանիքը Հռովմ կը բնակէին և Ֆալլուզի այն տեսակ հեռագիրներ ղրկեց, որ յաջողեցաւ վերջապէս համոզել Մօնթիի կինը որ Լիվոռնօ գայ և գտնէ զինքը ։

Տիկին Մօնթի Նոյեմբերի վերջերը Լիվոռնօ հասնելով, ուղղակի գնաց այդ մենաւոր տունը ուր չէր գիտեր թէ մարդասպան մը կսպասէր իրեն փոխանակ իւր ամուսնոյն ։

Կինը հազիւ ներս մտած էր և ահա Ֆալլուզի վրան յարձակելով դանակով յօշոտեց զայն, յետոյ վրայէն կողոպտելով 70,000 ֆրանքի գումար մը զոր խեղճ կինը տաժանելի աշխատութեամբ հաւաքած էր, այս երկրորդ դիակն ալ թաղեց և անյայտ եղաւ ։

Բաւական ժամանակ անցնելէ յետոյ, Մօնթիի աղջիկները իրենց հօրմէն և մօրմէն բնաւ տեղեկութիւն չառնալով, կը սկսին կասկածիլ և իմաց կուտան Լիվոռնոյի Ոստիկանութեան որ երկու դիակներն ալ կը գտնէ ։

Ի սկզբան մարդասպանը կրցաւ Ոստիկանութեան ձեռքէն պրծիլ, բայց վերջապէս մատնուեցաւ իւր սիրուհիէն և ձերբակալուեցաւ իւր տանը մէջ, առանց ո՛ և է ընդդիմութիւն մը ընելու ։

Ֆալլուզիի վրայ 30,000 ֆրանքի գումար մը գտնուեցաւ .

—

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԺԱՄ. — Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց Նախագահն վերջերս հրաւէր մը կարդացած էր Եւրոպական տէրութեանց, միջազգային ժողով մը գումարելու համար նպատակ ունենալով տիեզերական ժամ մը որոշել ։ Բայց այս հրաւէրն լաւ ընդունելութիւն չի կրցաւ գտնել ։ Իտալիա, Ռուսիա, Գերմանիա, Ֆրանսա և Անգլիա տակաւին չեն պատասխանած ։ Աւստրիա Շուէտ և Նորվէկիա մերժած են նախագահին հրաւէրն ։ Տանիմարգա և Փորթուգալ պայմանաւ միայն կընդունին զայն, և միայն Սպանիա կողմնակից է այս առաջարկութեան ։

Ճշմարիտը խօսելով, ժամերու միութեան այս խնդիրը միմիայն Միացեալ-Նահանգաց համար իրական կարեւորութիւն ունի, քանի որ Ամերիկայ երկայնութիւն տարիճանով ամենէն աւելի տարածեալ երկիր մ'է ։ Սկզբնական ժամու մը պէտքը խիստ զգալի է հոն, մանաւանդ երկաթուղեաց միջոցաւ եղած հաղորդակցութեանց և փոխադրութեանց համար ։

—

ՅԱՐՕՐԻՆԱԿ ԵՐԵՒՈՅԹ ՄԸ. — 1883 սեպտեմբեր 4ին կէս օրէն առաջ եզական երեւոյթ մը նշմարուած է ի Վօլլիք ։ Օդը կը փչէր Արեւելեան հարաւային, օդը գեղեցիկ էր, երբ յանկարծ երկինքը մթնցաւ և խոշոր ճանճերու ու թեթև թեւերով մուններու (փոքր ճանճ) թանձր ամպ մը քաղաքին վրայէն անցաւ ։ Երկու կամ երեք հազարամէթր լայնութիւն ունեցող այս ամպը միեւնոյն կէտին վրայէն ժամու կէսուան մէջ կրցաւ անցնիլ ։

—

ՉԻՆԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Սխալ է ոմանց այն կարծիքը թէ Չինաստանի արդի նաւատորմիղը կը բաղկանայ քանի մը կտոր երեւակայական ճօնկայներէ (ճինական հին ձեւով նաւեր), այլանդակ թնդանօթներով զինեալ, զորս կը վարեն կոյտ մը [illegible] որք և ոչ իսկ կողմնացոյցը գործածել գիտեն ։

Ընդհակառակն Չինական Նաւատորմը կը պարունակէ այսօր ։

1. Երկու մարտանաւ և տասը թնդանօթաձիգ մարտանաւ որք Անգլիայէն ծախու առնուած են ։

2. Երկու մարտանաւ, երկու թընդանօթաձիգ նաւ, երեք բանբեր նաւ, տասներեք փոխադրանաւ, և երեք դումբրակնաւ ։ Այս ամենը պատրաստուած են Ֆու-Ջէուի նաւարանին մէջ, զոր հաստատած է Պ. Ժիբէլ անուն Ֆրանսացի մը ։

3. Տասներեք թնդանօթաձիգ նաւ կամ փոքրիկ շոգենաւ ։

4. Վեց պատերազմանաւ ու թընդանօթաձիգ նաւեր որք շինուած են Շանկ-Հայի մէջ և որոնք մեծաւ մասամբ փոխադրանաւէ վերածուած են այժմ ։

5. Վեց [illegible] (torpilleur) նաւ ։

6. Երեք մաքսային մարտանաւ ։

7. Երկու զրահաւորք որք Սթէյնի գործարաններուն մէջ պատրաստուած են և հոն կը գտնուին տակաւին ։

Չինական Նաւատորմին գլխաւոր թերութիւններէն մին է յաջող նաւապետներու պակասութիւնը ։ Նաւաստիք որք կամաւոր կերպով ծառայութեան մտած են, ընդհանրապէս պատերազմի ժամանակ խոյս կուտան ։ Թերութեանց մին ալ այն է որ գործածուած թնդանօթները և հրացանները ամենքն ալ խառն ձեւերով պատրաստուած և տարբեր գործարաններէ գնուած են ։ Թնդանօթները գլխաւորապէս Կրուբի, Արմսթրօնկի, Ուիթվօրթի, և Վավասէօրի դրութեամբ են, իսկ հրացանները Ռեմինկթընի, Շասբոյի, Շնայտրի, Մարթինիի և Մօզէրի դրութեամբ ։

—

ԾՈՎԵՐՈՒ ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆԸ — Կօթթինկի Տօքթէօր Օդթօ Քրիւմմէլ կարևոր աշխատասիրութիւն մը հրատարակեց վերջերս, երկրագնդիս ծովերու տարածութեան մասին ։

Ըստ իւր հաշւոյ Ատլանտեան Ովկիանոսին տարածութիւնն է 79,721,274 քառակուսի հազարամէթր. Հնդկական Ովկիանոսինն 73,325,872 և Հարաւային ծովերունը 161,425,673.

Ըսել է թէ երեք մեծ Ովկիանոսներուն տարածութեանց գումարն է 314,472,849 քառակուսի հազարամէթր ։

Աւելի փոքր ծովերու տարածութիւնքը	Քառ. հազ.
Հիւս. Սառուցեալ Ովկիան.	15,292,441
Հար. Ասիոյ Միջերկ. ծով	8,245,954
Լատինական Միջերկ. ծով	2,885,522
Պալթիք ծով	415,480
Կարմիր ծով	449,940
Պարսկական ծոց	236,835

Զանազան Միջերկրական ծովերու համար տարածութեանց գումարը կ'ըլլայ 32,111,386 քառակուսի հազարամէթր ։

Հիւսիսային Սառուցեալ Ովկիանոսին մէջ Հիւսոնի ծոցը 1,069,578 քառակ. հազարամէթր է և Ճերմակ ծովը 12,545 հազարամէթր .

Վերջին Տօքթէօր Քրիւմմէլի ցամաքային կղզած ծովերը կուգան, որոնք են՝	Քառ. հզ.
Հիւսիսային ծովը	547,623
Մեծ Բրիտանիոյ ծովը	203,694
Սէն-Լօրան ծովը	274,370
Չինական ծովը	1,228,420
Ճարոնական ծովը	1,043,824
Օխոցքի ծովը	1,507,609
Պեհրինկայի ծովը	2,323,127
Քալիֆօրնիայի ծովը	167,224

Ասոնց համագումար տարածութիւնն է 7,205,907 քառակուսի հազարամէթր ։

Եթէ վերոյիշեալ 17 ծովերուն վրայ աւելցնենք Հակարկտային Ովկիանոսը որ 20,477,800 քառ. հազարամէթր է. ծովերու ամբողջութիւնը 374,057,912 քառակուսի հազարամէթր տեղ կը բռնէ մինչդեռ երկրագնդիս ցամաքներուն համագումար տարածութիւնն է 135,056,371 քառակուսի հազարամէթր ։

—

ԷՏՆԱ ԼԵՌԸ

Էտնա (նախնիք կը կոչէին նաև Մօնճիպէլլօ որ արաբերէն Ճէպէլ (լեռ) բառէն յառաջ կուգայ) Եւրոպիոյ ամենամեծ հրաբուխն է ։ Իւր բարձրութիւնը կը տարբերի զինքը կազմող կոնոյն բարձրութեան հետ ։ Սէր Հէրշըլ 3,313 մեթր կը հաշուէ նորա բարձրութիւնը ։ Հրաբուխին ստորին շրջապատը, երկու անգամ աւելի ընդարձակ քան Քիմպօրազոնի (Հար. Ամերիկայ) կը կազմէ 150 քիլօմեթրօ ունեցող մի անկանոն շրջագիծ ։ Լեռան գագաթին արեւելեան կողմէն իրարմէ կ'անջատուին երկու նեղ ու փոքր գագաթներ որք կը ձեւացնեն Եզանց Ձոր անուն գահավէժն որոյ տրամագիծն 7 քիլօմեթրօ է ։

Էտնայի ստորոտին ու շրջակայից հողն այնքան արգասաւորեալ է որ շատ ճանապարհորդաց հիացման առարկայ եղած է ։ Նոյն լեռան վրայ կը գտնուի Տէ Սանթօ Քօլլէ անուն շագանակենին, մին ի վիթխարի ծառոց ։ Սորա կոճղն այնքան լայն ու ընդարձակ է որ հօրիւր ձի կրնան մէջն ամփոփուիլ ։

Լեռան արեւելեան կողմն կը գտնուին ջրոյ երեսէն 2885 մեթր բարձրութիւն ունեցող երկու հռովմէական կամ յունական շէնքեր (Անգղիացւոց տուն և փիլիսոփայական աշտարակ) որց աւերակներն կը նշմարուին այժմ ։

Ըստ աւանդութեանց, այդ շէնքերն բնակարան եղած են ՄՕՆԹԻՏՕՖԻԼԸ անուն փիլիսոփային որ օր մը ուզելով աւելի մօտէն գիտել հրաբուխն՝ զոհ գնաց այն սիրոյն զոր ունէր միշտ գիտութեանց նկատմամբ ։

Ըստ ոմանց ասացուածոց, այդ շէնքերն հետքեր են այժմ մի բարձրադիտակի զոր կառոյց Ադրիանոս կայսրը 130 ին յառաջ քան զՔրիստոնէական թուականը ։ Նոյն հրաբուխն եօթն ամենասոսկալի բորբոքումներ ունեցած է (1183, 1669, 1693, 1809, 1830, 1843) որոց ամենէն տխրալին եղև 1669 ին ։

Նիքօլօզի մօտ եղող ահեղաբեր երկրաշարժէ մը յետոյ, բացուեցան երկու վիրաններ ուրկէ դուրս ժայթքեցաւ մեծ մասամբ աւազ որ երեք ամսուան միջոցին մէջ կազմեց 137 մեթր բարձրութիւն ունեցող մի այլ լեռ (Մօնթի Րօսսի) ։

Վերոյիշեալ վիրանները բացուած ժամանակ դուրս ելած լաւան 14 գիւղեր ծածկելէն յետոյ յառաջացաւ մինչ ցպարիսպս Քաթանիոյ որոյ և Էտնայի միջև եղող հեռաւորութեան չափն 16 քիլօմեթրօ է ,

Քիչ ժամանակի մէջ այդ լաւան այնքան բազմացաւ որ պարիսպներն հիմնայատակ եղան, 300 տուներ կործանեցան, իսկ դալով բնակչաց կորստեան, նա ալ 27000 կանցնէր ։

Հրաբուխին ժամանակ դուրս ելլող աւազն դէշ հաղորդիչ լինելուն պատճառաւ տաքութեան, սակայն կը նշմարուին Էտնա լեռան շրջակայքն աղքատ չորեպաններ որք կուգան անդ սառ փնտռելու ։

Էտնայի խարիսխն աւելի ընդարձակ է քան զՍէն նահանգ ։

«Հրաբուխն Էտնան նկատողն, կըսէ Էլիզէ Րեքլիւս, կը կարծէ թէ նա մի էակ է որ իւր յատուկ կեանքն ունի ։ Իւր տեսիլն հանդարտ եղած ժամանակ այնքան կանոնաւոր է որ կը նմանի մի քնացող չաստուածոյ ։ Դժբաղդաբար (ինչպէս կըսեն Քաթանացիք) թեթեւ քուն ունեցող չաստուած մ'է »։

Ըստ վերջին տեղեկութեանց, հրաբուխն բերանն միշտ գործունէութեան մէջ է և մինչ ցարդ լաւան կը շարունակէ հոսիլ, իսկ միւս բերաններն կարձակեն ծուխ և դանազան մետաղներու խառնուրդներ ։

—

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Պաշտօնական վիճակագրութեանց համեմատ, ահա 1882 տարւոյն վերջին եղող Ֆրանսայի երկաթուղեաց վիճակն ։

1882, 31 դեկտեմբերին Գաղղիոյ երկաթուղւոյ գծերուն երկայնութեան գումարն էր 44295 քիլօմեթրօ։

Այս հաշւոյն հետեւեալ կերպով կը բացատրուի ։

Հանրական շահուց ծառայող գիծեր 40,737 քիլօմեթրօ .

Տեղական շահուց ծառայող գիծեր 3,257 քիլօմեթր .

Ճարտարապետական ճանապարհներ 301 քիլօմեթ .

Այս երկայնութեան վերայ 27584 քիլօմեթրօ որ գործածութեան մէջ է, հետեւեալ եղանակաւ կը բաժնուի ։

Հանրական շահուց ծառայող գիծեր 25260 քիլօմեթ .

Տեղական շահուց ծառայող գիծեր 2112 քիլօմեթ .

Ճարտարապետական ճանապարհներ 212 քիլօմեթ ։

Այն գիծերն որք տակաւին նոր պիտի շինուին, վերը նշանակուած հաշւոյն մէջ կը ցուցնեն 11,281 քիլօմեթրօ, որոց 10,047 հանրական շահուց, 1,145 տեղական շահուց կը ծառայէ ։

ՎՐԻՊԱԿ

Երէկուան թիւ 6 Արեւելքի թերթին բանասիրական յօդուածին երկրորդ սիւնակին 10րդ տողը որ է « պէտք էր այբուբենական կարգաւ 9 գրին մէջ չերեւար և ոչ այլ ուրեք » հարկ է կարդալ հետեւեալ ձեւով. « պէտք էր այբուբենական կարգաւ 8 գրին մէջ երեւար և ոչ այլ ուրեք ։ »

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Այսօրուան հեռագիրներ

ԱԺԱՆՍ ՌՕՒԹԸՐ

Լոնտոնի Հեռագրական Ռէօթէրի գործակալութեան Ներկայացուցիչ Տր. Էսկիւտէր Էֆ. կը հաղորդէ այս առաւօտ հետեւեալ հեռագիրները ։

Պերլին 22 Յունվար

Գերմանիոյ Երեսփոխանաց ժողովը մարտ ամսոյ սկիզբը պիտի գումարի ։

Բէթերսպուրկէն եկած լուրեր կը հաստատեն թէ քննութեամբ երեւան ելած է որ հարիւրապետ Տէկայէֆն էր որ սպաննած է զՍուտէյկին գնդապետն ։

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Վիէննա, 22 Յունվ.

Պ. տը Կիրս այսօր Պետերսպուրկ վերադառնալու համար համբայ ելաւ ։ Զանազան տեսակցութեանց մէջ, Պ. տը Կիրս մեծ գոհունակութիւն յայտնեց այն ընդունելութեան համար զոր տեսած էր ի Վիէննա ։

Իսմայիլիա, 22 Յունվ.

Յունվ. 11—20 Սուէզի ջրանցքէն անցան 80 նաւեր, և տասն օրեայ հասոյթն եղաւ 1,530,000 ֆրանք ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԳԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 11 Յունվար

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ		
Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Ղ.կ.	9 23
Պորսային գոցուելէն վերջը	«	9 22
Երէկ Բերայի մէջ		— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	«	9 23
Բարձրագոյն գին	«	9 26
Նուազագոյն	«	9 23
Կէս օրին	«	9 26
Փոխառութիւն 1863	Ֆր.	57 12 1/2
« 1865	«	55 12 1/2
« 1869	«	52 25
« 1873	«	43 25
Պօն տիւ Թրէզօր	Անգլ. լիրա	17 07 1/2
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	42 75
ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ		
Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգ. ոսկի	4 02 1/2
Քրէտի ժէնէրալ	Օսմ. լիրա	6 30
Պանք տը Քօնս.	« «	6 17
Սօս. Շանժ է վալ.	« «	3 32
Թրամուէյ	« «	3 05
Ինփ. փիէ. Եգիպտական		— —
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ		74 25
Գիշերը գործ չեղաւ		— —
Այս առտու բացուեցաւ		74 30
Կէս օրին նոյն գին		74 35

Ընթացք դրամոց

Օսմ. ոսկի	Ղշ.	100 —
20 Ֆրանքնոց	«	87 26
Անգղ. ոսկի	«	110 08
Ֆրիմից	«	51 25
Բօլ Իմբերիալ	«	90 —
Ռուպլի թղթադրամ	«	9 37
Թալէր	«	19 15
Ֆիօրին	«	9 05
Մէճ. արծ. (տարբ.)	«	107 39
Հինդնոց	«	102 30
Մէթալիք	«	100 —
Պղինձ	«	800 —
Թղթադրամ	«	1330 —
Վեցնոց	«	103 05

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտրա 22 յունվար ժամ 5 վ. 15 երեկոյ	
Անգ. Քօնսօլիտէ գոցուեցաւ	101 1/2
Օսմ. « բացուեցաւ	8 5/8
« « գոցուեցաւ	8 5/8
Օսմ. փոխառութիւն 1865	10 7/8
« « 1869	9 7/8
« « 1871	67 3/4
« « 1872	15 1/2
« « 1873	8 5/8
Փոխառ. 1877	78 —
Պանք Օթօման	16 —
Ռուսական փոխառ. 73	84 5/8
Եգիպտ. միացեալ (Իւնիֆիէ)	67 7/8
« առանձն. (Փրիվիլէժիէ)	90 1/4
Տայրա Սանիէ	67 1/4
Ռօմանիոյ (փոխառ. Րօչիլտ)	88 —
Հնդկ. պարտաթուղթ 1877	101 —
Փոխանակ. Բարիզի վրայ	25 40
Վիէննա 22 Յունվար ժ. 4 երեկոյ	
Փոխանակ. Լօնտրայի վրայ	121 45
Օսմ. Երկաթուղի	20 —
Բարիզ 22 Յունվար ժ. 3 վ. 45 երեկոյ	
Ֆրանս. Ռանթ 3 % բաց	77 17 1/2
« « 4 1/2 բաց	107 45
Օսմ. Քօնս. բացուեցաւ	8 67 1/2
« « գոցուեցաւ	8 70
Օսմ. փոխառութիւն 1863	— —
« « 1865	— —
« « 1869	48 —
« « 1873	45 —
Օսմ. Երկաթուղի	41 62 1/2
Պանք Օթօման	633 75
Գրէտի Լիոնէ	562 50
« Ֆօնսիէ	1267 50
Բաժնետոմս Լիոնի	1247 50
Սուէզի ջրանցք	2035 —
Ռուսական 5% 1877ի	91 3/4
Իտալական Ռանթ	92 15
Արեւ. Ռուս. (Ռիւս Օրիան.)	— —
Եգիպտական միաց. գոց	343 75
Սպանիական (արտաքին)	58 5/8
Հունգարական (ոսկի)	101 3/8
6 % Հելլենական	413 75
Չէք Լօնտրայի վրայ	25 17

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Յունվար 22 ժ. 10 վ. 15 երեկոյ	
Ֆրանս. Ռանթ 4 1/2 %	107 58 3/4
Օսմ. «	8 77 1/2
« Երկաթուղի	— —
Եգիպտական միացեալ	342 50

ՄԵՏԵՈՐԱԲԱՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ Ի ԲԵՐԱ

Յունուար 23 (Ն. Տ.)

		ժ.	վ.
Ծագումն արեգական (Աւերկայթ)		7	22
Մուտք « «		5	2
Կէս օր (Միջին ժամով)	12	11	59
Կէս օր (Ժամ ըստ տաճկաց)		6	51
Ծագումն լուսնի (Աւերկայթ)	Ա.	2	13
Մուտք « «	Ե	12	27
Երեւումն լուսնի Տն. Լս. յունվ.			28

Առաւօտեան ժամը 8 ին

	Հզրդմէթր
Ծանրաչափ (Ծովու երես)	768 8
Ջերմաչափ	—1 0
Նուազագոյն տաքճան	—0
Բարձրագոյն « իրիկուան	—3 0
Խոնաւութիւն 0/0	71
Բարձրութիւն անձրեւի 36 ժամու միջոցին հազարորդամեթր	0
Ուղղութիւն հողմոյ Հիւսիս, հանդարտ	

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 22ԻՆ ՎԻՃԱԿԸ

Եւրոպայի Հիւսիս-Արեւմտեան կողմը ծանրաչափը կիջնէ ։ Միջերկրականի վրայ ծանրաչափը բարձր է և հովը տկար ու փոփոխելի է ։ Ադրիականի վրայ խիստ տկար և փոփոխելի հով. Արշիպեղագոսի վրայ տկար կամ չափաւորեալ հիւսիսային հով ։ Տրապիզոն խիստ ուժգին հիւսիսային հով և տկար Օտէսայի մէջ ։

Բարեխառնութիւնն է Վիէննա 3 աստիճան, Բարիզ 2 աստիճան, Բեդրպուրկ զերօէն 10 վար և Օտէսա 2 աստիճան վար ։

ութիւնը ծածկոյ ցնցոտի մը վրան
նենալով ։

գագաթին հողմացոյցն էր ։ Ասոնց այլ
եւս տարակուսելու՝ առ ի տարբանակ-

ոտնել սկսող ։ Այս անախելի ծեծը
զարհուրեցու [illegible], և առաւել ա-

Որովհետեւ բաւական ժամանակ մն-
դաւ մինչեւ որ պաշտօնի մասը, երկու

չը նշմարելի [illegible] ինչ ընդհանուր
ժամանակ միայն [illegible] յետոյ, անցնինք
Փարաւէշեան ։

դութինք) ։
Յունիս 11 [illegible]
ղարձակ (Բ. Դասու). — Հայերէն

ԷՍԻԼԷԻ ՍԸԹԹԻՅՆ
ՄԱ ԷՃՎԻՊԸԼԻ ԲԸՆԿԻՅՆ

Աշխատասիրեաց
Մ. ԱԲԻԿԵԱՆ.

Սոյն գործը, որ Օսմանեան օրինաց մի համառօտագրութիւնն է, առօրեայ գործածական խիստ պիտանի խնդրոյ նկատմամբ, 60 հարցում կը պարունակէ հանդերձ պատասխանօք։

Կը գտնուի ամեն հայ գրավաճառաց քով։

ԹՈՒՆԱՒՈՐԻՉ ԱՂՋԻԿԸ

Գրեաց
ԳՐԻԳՈՐ Գ. ՍԱՐՐԱՖԵԱՆ

Յիշեալ վէպին առաջին հատորը տպագրուած լինելով կը ծախուի ամեն գրավաճառաց քով 'ի գին 7 ½ ղրուշ. երկրորդ հատորն եւս թերթ առ թերթ կը հրատարակուի, իւրաքանչիւր թերթ 20 փարայ, որով գործը 4 հատորէ պիտի բաղկանայ։

ՍԻՄՈՆ ՔԱԲԱՄԱՃԵԱՆ·

ԹԷՈԴՈՐՈՍ ՍԱԼՅՈՒՆԻ

կամ
ՔՐԻՍՏՈՆԵԱ ՆԱՀԱՏԱԿԸ

Ողբերգ 'ի չորս արարս և 'ի մի վերջաբան (Տպագրութիւն Աչճեան — 1884) Կը գտնուի բոլոր հայ գրավաճառաց քով 'ի գին 4 դահեկան։

ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Կը հրատարակուի տետր առ տետր 15 օրը մի անգամ, 16 երես։ Տարեկան գինն է երկու արծաթ մէճիտ. գաւառաց համար 45 ղրուշ. իսկ Ռուսաստանի համար 4 րուբլի։

Ստորագրուիլ փափագողք պէտք է դիմեն Սուլթան համամ թիւ 14, և Մահմուտ փաշա, թիւ 239 Ց. Զինճիրճեանի գրատունը։

1884 Յունվար 1ի տետրն հրատարակուեցաւ։

Հրատարակութիւն Ս. [illegible] Եղբր.
Կ. ՊՈԼԻՍ-ՕՐԹԱԳԻՒՂ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՍԱՖՈՒ

ԻՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

(ՀԱՄԱՌՕՏԵԱԼ)

Սոյն դասագիրքը, որ թերթ առ թերթ հրատարակուեցաւ, ի մի հատոր կազմուած, կը ծախուի չորս դահեկանի, ամեն հայ գրավաճառաց քով։

Կեդրոնատեղին է Միացեալ Ընկերութեանց գրասենակը։

Շատ գնողներուն գոհացուցիչ զեղչ կըլլայ։

ԱԶԴ

Ի. Ուսումնասիրաց Ընկերութեան Նորընտիր Գործադիր Ժողովը պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ՝ Կ. Սպանդարեանի հեղինակած «Աշխարհագրութեան դասեր» անուն դասագիրքը լոյս տեսած է։ Ամեն անոնք որ սոյն գործին և կամ սոյն հեղինակին յօրինած «Ձայնագրեալ Մանկական Երգարանին» բաժանորդագրուած են և կ'ուզեն Աշխարհագրութեան դասագիրքն ըստանալ, կը հրաւիրուին իրենց բաժնետոմսերը ներկայացնել Ընկերութեանս գրասենեակը, որ ի Միրճան, Գապը-Գումրուկ խան, թիւ 1.

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ

Բ. Տարի, Յունուար

Թէեւ հանդէսիս խմբագիրը ծանուցած էր թէ ներկայ տարւոյս մէջ աւելի ընդարձակ պիտի հրատարակէր զայն, սակայն Ներսէսեան Տնօրէնութիւնն ալ իրեն յանձնուելուն պատճառաւ՝ նոյն դիրքով ու նոյն պայմաններով պիտի շարունակէ հրատարակել Շարժումն։

Այս բաժանորդագրութեան պայմանք են՝

Մայրաքաղաքիս համար	20 գհ.
Գաւառաց և օտար երկրաց համար	26 »
Գին տետրին	2 »

Շարժումին հասցէն է՝ Արամեան տպարան՝ Ցակոբեան խան՝ Չագմագճըլար, և Հավուզլու խան՝ միջին յարկ՝ թիւ 4, Կ. Պոլիս։

ՏԱՄԱՏԵԱՆ ՁՈՒԼԱՐԱՆ

Օտուն-Գափու, Թիւ 465.

Հայերէն, Տաճկերէն, Յունարէն և Լատինական ամեն տեսակ Տպագրական տառեր և զարդեր կը գտնուին պատրաստ, յոյժ չափաւոր գներով։

Գաւառներէ և օտար երկիրներէ եւս յանձնարարութիւնք ամենայն ճշդութեամբ կը կատարուին, երբ հետեւեալ հասցէիւ ուղղուին մեզ

S. DAMADIAN,
Odoun-Capou, nº 465.
CONSTANTINOPLE.

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

ԱՐԵՒԵԼՔի խմբագրութիւնը հըրաւէր կը կարդայ բոլոր ազգային հեղինակաց և թարգմանչաց որ իրենց հրատարակած գրքերէն երկերկու օրինակ ղրկեն խմբագրութեան, եթէ կը փափագին հրատարակութեանց ազդերը և միանգամայն անոնց նկատմամբ քննական յօդուածներ տեսնել լրագրոյս մէջ։

ԱԶԴ

Թ. ՊԱԼԵԱՆ ԵՒ Ն. ՍԱՖՐԱՃԵԱՆ

Պատիւ ունին ծանուցանել արգոյ հասարակութեան որ Ֆէրի-գիւղի Պալեան գործարանէն ելած Պաքսիմաթները (գէթէ) ընդհանուր մթերանոց մը հաստատած են Կ. Պոլիս Եէնի-ճամի, Օսմ. Թղթատարութեան դէմ, թիւ 1 խանութը, ուր կը վաճառուին խիստ ընտիր տեսակէն և աժան գնով, մեծ ու փոքր քանակութեամբ։

Նաև ամէն տեսակ ըմպելիք և շաքարեղէնք և փոքր տղայոց համար ամէն տեսակ սննդարար ուտելիք կը գտնուին յիշեալ Մթերանոցին մէջ։

ԱԶԴ

Լրագրոյս խմբագրութեան համար պէտք են երկու թարգմանիչներ որոց մին Թուրքերէն և Ֆրանսերէն և միւսն Անգղիերէն գիտնան և երկուքն ալ մաքուր հայերէն գրել կարող լինին։

Փափագողներն կրնան դիմել Ղալաթիա, Իզմիրլի օղլու խան, թիւ 19։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ՀԱՅՈՑ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

	Ղ. փ.
Մայրենի լեզու (Ն. Տ. Ղեւոնդեան) Ա. Տարի Վեցերրորդ տպագր. (40 պատկերով)	5
Մայրենի լեզու (Ն. Տ. Ղեւոնդեան) Բ. Տարի Երրորդ տպագր. (50 պատկերով)	5
Մայրենի լեզու (Ն. Տ. Ղեւոնդեան) Գ. Տարի Երկրորդ տպագր. (78 պատկերով)	5
Մայրենի լեզու (Ն. Տ. Ղեւոնդեան) Դ. Տարի պատկերազարդ	5
Քերականութիւն աշխարհաբար լեզուի (Թ. Թերզեան)	6
Գեղագր. Տետրեր (Ց. Վասիլեան) 4 տետրերու մէջ ամփոփեալ	
Գին մէկ տետրի	30
Գին հարիւր տետրերու	60
Դպրոցական Տետր. Գին հարիւր տետրի	25

Բաւական թուով գնողաց գոհացուցիչ զեղչ կըլլայ։

Մանր ուսմունք Քրիստոնէական հաւատոյ (հեղինակութիւն Գրիգոր էֆէնտի Մարկոսեան)	60

Կը գտնուին ամեն գրավաճառաց քով, Կեդրոնատեղին է Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց գրասենեակը։

Սոյն դասագիրքը որ հեղինակին կողմանէ ընկերութեան նուիրեալ է, քանիերքերրորդ անգամ տպագրեալ է պատկերազարդ։

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԿԷՕՉԷ ՕՂԼՈՒ ԽԱՆ, ԹԻՒ 15.

ՀԱՄԱՌՕՏ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Գրեց
Ռ. Ց. Պէրպէրեան
Գին 7 1/2 ղրուշ

Կը ծախուի Հայ գրավաճառաց և հեղինակին քով։

Արտօնատէր, Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐԵՀ
Ղալաթիա, Քիւրէքճիլէր փողոց, Թիւ 41։

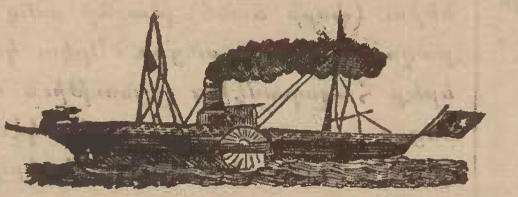

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ԱՌՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ ՎՈՍԲՈՐԻ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑ

1884 ՅՈՒՆՈՒԱՐ ԱՄՍՈՅ

ՎՈՍԲՈՐԷՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ՆԱՒԱՄԱՏՈՅՑՔ	ԹԻՒՔ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ																						
	21	33	17	23	4	28	19	22	20	17	1	21	18	28 բ	19	33	ա	4	22	23	19	20	28	4
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Ա. Քավաք	—	—	—	—	—	—	—	—	3 15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 15	—	—
Ռ. Քավաք	—	—	—	—	—	—	—	—	3 23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 23	—	—
Եէնի մահալլէ	—	—	2 15	—	—	—	—	—	3 33	—	—	—	—	—	—	4 45	—	6 45	—	—	—	8 33	—	—
Մէգար պուրնու	—	—	2 19	—	—	—	—	—	3 37	—	—	—	—	—	—	4 49	—	6 49	—	—	—	8 37	10	—
Պէօյիւք տէրէ	—	—	2 23	—	—	—	—	—	3 41	—	—		3 45	—	—	4 53	—	6 53	8 45	—	—	8 41	10 04	—
Քիրէճ պուրնու	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Թարապիա	—	—	2 34	—	—	—	—	—	3 52	—	—	—	3 56	—	—	5 4	—	7 04	8 56	—	—	8 52	10 15	—
Պէյքօզ	—	—	—	2 30	—	—	—	—	—	—	—	—	4 5	—	—	—	5 45	7 13	9 5	—	—	9 1	—	—
Բաշա պաղչէ	—	—	—	2 37	—	—	—	—	—	—	—	—	4 13	—	—	—	5 52	7 20	9 12	—	—	—	—	—
Եէնի քէօյ	—	—	2 45	—	—	—	2 50	—	4 3	—	—	4 5	—	—	—	5 15	—	7 30	—	—	—	9 13	10 26	—
Բ. բղ. մահալլէ	—	—	—	2 45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 —	—	ա	—	—	—	—	—
Սթէնիա	—	—	—	—	—	—	2 57	—	—	—	—	4 12	—	—	—	5 22	—	—	—	—	—	ա	—	—
Էմիրկեն	—	—	—	—	—	—	3 2	—	—	—	—	4 19	—	—	—	5 29	—	7 39	—	—	—	9 22	10 35	—
Պօյաճը քէօյ	—	—	—	—	—	—	3 5	—	—	—	—	4 22	—	—	—	5 32	—	—	—	—	—	9 25	—	—
Քանլըճա	—	—	—	2 53	—	—	—	—	—	—	—	—	4 27	—	—	—	6 8	7 48	9 26	—	—	—	—	—
Ռ. Հիսար	—	—	—	—	—	—	3 13	—	—	—	—	4 30	—	—	—	5 40	—	7 57	—	—	10 30	9 33	10 45	—
Ա. Հիսար	—	—	—	2 59	—	—	—	—	—	—	—	—	4 33	—	—	—	6 14	8 06	9 32	—	—	—	—	—
Քանտիլլի	—	—	—	3 5	—	3 5	—	—	—	4 —	—	—	4 40	—	4 45	—	6 20	8 12	9 39	10 50	—	—	—	—
Վանի քէօյ	2 —	—	—	—	—	3 11	—	—	—	4 6	—	—	ա	—	5 1	—	6 26	—	9 45	—	—	—	—	—
Պէպէք	—	2 15	—	—	—	—	3 21	3 25	—	—	—	4 38	—	4 45	—	5 48	—	—	—	—	—	9 41	—	11 10
Արնաւուտ քէօյ	—	2 22	—	—	2 55	—	—	3 32	—	—	4 5	—	—	4 52	—	5 55	—	8 22	—	—	—	9 48	10 58	—
Չէնկէլ քէօյ	2 7	—	—	—	—	3 18	—	—	—	4 13	—	—	ա	—	5 8	—	6 33	8 30	9 52	—	—	—	—	—
Գուրու չէշմէ	—	2 29	—	—	3 3	—	—	3 39	—	—	4 13	—	—	4 59	—	6 2	—	—	—	—	—	9 55	—	—
Պէյլեր պէյի	2 13	—	—	—	—	3 24	—	—	—	4 19	—	—	ա	—	5 14	—	6 40	8 36	9 58	—	—	—	—	—
Օրթաքէօյ	—	2 37	—	—	3 12	—	—	3 47	—	—	4 22	—	—	5 7	—	6 10	—	8 45	—	—	—	10 3	11 10	—
Քուզկունճուք	2 20	—	—	—	—	3 31	—	—	—	4 16	—	—	ա	—	5 21	—	6 47	8 54	10 5	—	—	—	—	—
Պէշիկթաշ	—	2 45	—	—	3 21	—	—	3 55	—	4 26	4 31	—	—	5 15	5 31	6 18	—	9 04	—	—	—	10 11	11 18	—
Իւսկիւտար	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	ա	—	—	—	6 55	9 14	10 13	—	—	—	—	—
Քապաթաշ	2 32	—	—	—	—	—	—	4 4	—	—	—	—	—	5 24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ԿԱՄՈՒՐՋ	2 40	3 —	3 20	3 35	3 38	3 47	3 50	4 12	4 38	4 41	4 46	5 8	5 15	5 32	5 46	6 33	7 10	9 29	10 28	11 —	11 20	11 26	11 33	11 40

—— Այսպէս նշանով ժամերը կը նշանակեն հաղորդակցութիւն երկու շոգենաւուց։ ա. Ուրբաթ օրերը միայն։ բ. Բացի ուրբաթ օրերէ։

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ. Ի բաց առեալ շոգենաւուց մեկնելու ժամերէն, մնացորդ ժամերը փոփոխութեան ենթակայ են գէշ օդի կամ այլ պատճառաւ։

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ՄԵԿՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ՆԱՒԱՄԱՏՈՅՑՔ	ԹԻՒՔ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ																						
	21	33	17	1	4	28	19 բ	ա	20	22	28	23	19	18	17	4	33	22	23	20	19	21	28	4
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ մեկն.	2 50	3 15	3 30	3 35	4 —	4 15	4 15	4 15	5 30	6 45	8 30	9 30	9 50	10 15	10 30	10 30	10 40	11 5	11 10	11 10	11 30	11 40	11 45	12 —
Քապաթաշ	—	—	—	—	4 10	—	—	—	5 40	—	—	9 40	—	—	—	—	—	11 15	—	—	—	11 50	—	—
Իւսկիւտար	3 05	—	—	—	4 14	—	—	4 30	—	7 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Պէշիկթաշ	—	3 30	—	—	4 24	—	—	—	5 49	7 10	8 44	9 49	10 5	—	—	10 45	10 55	11 24	—	—	—	—	12 —	12 15
Քուզկունճուք	3 11	—	—	—	4 34	—	—	4 36	—	7 20	—	9 59	—	—	—	—	11 5	—	—	—	—	12 2	—	—
Օրթաքէօյ	—	3 38	—	—	4 33	—	—	—	5 57	7 29	8 52	—	10 13	—	—	10 53	—	11 32	—	—	—	—	12 8	12 23
Պէյլէր պէյի	3 18	—	—	—	4 42	—	—	4 43	—	7 38	—	10 6	—	—	—	—	11 12	—	—	—	—	12 9	—	—
Գուրու չէշմէ	—	—	—	—	—	—	—	—	6 5	—	—	—	10 22	—	—	11 1	—	11 40	—	—	—	—	12 16	12 31
Չէնկէլ քէօյ	3 24	—	—	—	4 48	—	—	4 49	—	7 44	—	10 12	—	—	—	—	11 18	—	—	—	—	12 15	—	—
Արնաւուտ քէօյ	—	3 49	—	4 —	4 56	—	—	—	6 12	7 52	9 —	—	10 29	—	—	11 9	—	11 47	—	—	—	—	12 23	12 38
Պէպէք	—	—	—	—	—	4 45	—	—	6 19	—	9 7	—	10 37	—	—	11 16	—	11 54	—	—	12 —	—	12 30	—
Վանի քէօյ	3 31	—	—	—	—	—	—	4 56	—	—	—	10 19	—	—	—	—	11 25	—	—	—	—	12 22	—	—
Քանտիլլի	—	—	4 —	—	5 6	—	4 45	5 2	—	8 2	—	10 26	—	10 45	—	—	11 31	—	11 40	—	—	—	—	—
Ա. Հիսար	3 41	—	—	—	5 12	—	—	5 8	—	—	—	—	—	10 51	—	—	—	—	11 46	—	—	—	—	—
Ռ. Հիսար	—	4 —	—	—	5 21	—	—	—	6 27	8 12	9 15	—	10 45	—	11 2	—	—	—	—	—	12 13	—	—	—
Քանլըճա	3 48	—	—	—	5 30	—	—	5 15	—	8 20	—	—	—	10 58	—	—	—	—	11 53	—	—	—	—	—
Պօյաճը քէօյ	—	—	—	—	—	—	—	—	6 35	—	—	—	—	—	11 10	—	—	—	—	—	12 21	—	—	—
Էմիրկեն	—	4 9	—	—	5 39	—	—	—	6 38	8 28	9 24	—	—	—	11 13	—	—	—	—	—	12 24	—	—	—
Սթէնիա	—	—	—	—	—	—	—	—	6 43	—	—	—	—	—	11 18	—	—	—	—	—	12 29	—	—	—
Բ. բղ. մահալլէ	—	—	—	—	—	—	—	5 23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 2	—	—	—	—	—
Եէնի քէօյ	4 —	4 18	—	—	5 48	—	—	—	6 50	8 36	9 33	—	—	—	11 25	—	—	—	—	11 48	12 36	—	—	—
Բաշա պաղչէ	—	—	—	—	5 58	—	—	5 32	—	—	—	—	—	11 10	—	—	—	—	12 11	—	—	—	—	—
Պէյքօզ	—	—	—	—	6 5	—	—	5 41	7 2	—	—	—	—	11 17	—	—	—	—	12 18	—	—	—	—	—
Թարապիա	—	4 28	—	—	6 14	—	—	—	7 11	8 40	9 43	—	—	11 26	11 35	—	—	—	—	11 58	—	—	—	—
Քիրէճ պուրնու	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Պէօյիւք տէրէ	—	4 39	—	—	6 25	—	—	—	7 21	8 45	10 —	—	—	—	11 45	—	—	—	—	12 8	—	—	—	—
Մէգար պուրնու	—	—	—	—	6 29	—	—	—	7 25	—	9 55	—	—	11 38	11 49	—	—	—	—	12 12	—	—	—	—
Եէնի մահալլէ	—	4 44	—	—	6 33	—	—	—	7 29	—	—	—	—	—	11 52	—	—	—	—	12 16	—	—	—	—
Ռ. Քավաք	—	—	—	—	—	—	—	—	7 39	—	—	—	—	11 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ա. Քավաք	—	—	—	—	—	—	—	—	7 47	—	—	—	—	12 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԻ ԳԻԾ

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ—ԿԱՄՈՒՐՋ

	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	[1] ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Իւսկիւտարէն	2 —	2 30	3 —	3 30	4 —	4 30	5 10	5 45	6 20	7 —	8 10	9 —	9 45	10 20	10 30	10 45	11 05	11 25	11 45	12 05	
Պէշիկթաշ	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	5 55	— —	7 10	8 20	— —	— —	10 25	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
Կամուրջ	2 15	2 45	3 15	3 45	4 15	4 45	5 25	6 10	6 35	7 25	8 35	9 15	10 —	10 45	10 45	11 —	11 20	11 40	12 —	12 20	

ԿԱՄՈՒՐՋ—ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ

	ժ. վ.	[4] ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	[1] ժ. վ.	ժ. վ.
Կամուրջէն	2 15	2 45	3 15	3 45	4 15	4 45	5 25	6 —	7 —	8 15	9 —	9 30	10 —	10 25	10 45	11 05	11 25	11 50	12 05	12 05	
Պէշիկթաշ	— —	— —	— —	— —	— —	5 —	— —	6 15	— —	— —	9 15	— —	10 15	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
Իւսկիւտար	2 30	3 —	3 30	4 —	4 30	5 10	5 40	6 25	7 15	8 30	9 25	9 45	10 25	10 40	11 —	11 20	11 40	12 05	12 20	12 20	

ԿԱՌԱՓԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒ

ԻՒՍԿԻՒՏ. ՍԻՐՔԷՃ. ԻՍԿ.

	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Իւսկիւտարէն	4 15	5 15	10 15	11 30
Գապաթաշ	4 30	— —	— —	11 45
Սիրքէճի իսկ.	4 45	5 35	10 35	— —

ՍԻՐՔԷՃ. ԻՍԿ. ԻՒՍԿԻՒՏ.

	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Սիրքէճի իսկ.	4 45	5 45	11 —	— —
Գապաթաշ	— —	6 —	— —	11 45
Իւսկիւտար	5 05	6 15	11 20	12 —

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԳԻԾ

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ—ԿԱՄՈՒՐՋ

	[2] ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կամուրջէն	4 —	4 45	11 —	
Սալաճաք	4 12	4 57	11 12	
Հարէմ իսկ.	4 15	5 —	11 15	

ԿԱՄՈՒՐՋ—ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

	[1] ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Հարէմ իսկ.	4 15	5 —	11 15	
Սալաճաք	4 22	5 07	11 22	
Կամուրջ	4 35	5 20	11 35	

[1] Բաց ի Հրէից տօն օրերէ. [2] Կիրակի օրն չկայ. [3] Քապաթաշով. [4] Քուզղունճըքով.